

LITRIP

INFORMATIVNI BILTEN ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

2289

LETO IV. ŠTEVILKA 11
NOVEMBER 1996

poštšina plačana pri pošti 1102 Ljubljana

Prava nega za zdravje in lepoto

medicinski šampon

zaščiteno ime

Oronazol

ketokonazol

- ◆ *Za zdravljenje in preprečevanje prhljaja, seboroičnega dermatitisa in pitiriazе.*
- ◆ *Šampon, ki je drugačen od drugih. Njegov učinek traja tudi po tem, ko ga sperete z lasišča.*
- ◆ *V lekarnah je na voljo tudi brez recepta.*

Skrajšano navodilo

Zdravljenje

pitiriza	1 x na dan	5 dni
prhljaj in seboroični dermatitis	2 x na teden	2 do 4 tedne

Preprečevanje

pitiriza	1 x na dan	pred začetkom poletja, 3 dni zapored
prhljaj in seboroični dermatitis	1 x na teden ali 1 x v dveh tednih	

Kontraindikacije: Preobčutljivost za zdravilo. **Stranski učinki:** Dražeč ali pekoč občutek na lasišču, mastni ali suhi lasje. Naravno sivi ter pobarvani ali umetno skodrani lasje lahko spremenijo barvo. **Oprema:** Steklениčka s 100 ml šampona. **Sestava:** 1 g šampona vsebuje 20 mg ketokonazola (2-odstotni ketokonazol).

Podrobnejše informacije so na voljo pri proizvajalcu.

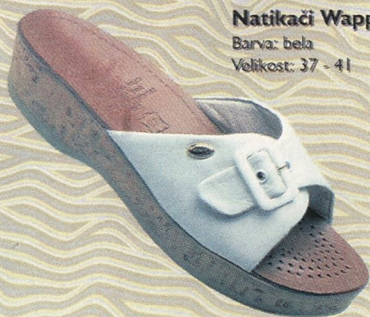

v sodelovanju z Janssen Pharmaceutica

Natikači Wappy

Barva: bela
Velikost: 37 - 41

Cokli Super comfort

Št.: art.: 8910
Barva: bela
Velikost: 37 - 45

Natikači Leatherlook

nizka peta
Barva: bordo, temno modra
Velikost: 37 - 42

Natikači Leatherlook

visoka peta
Barva: bordo, temno modra
Velikost: 37 - 42

Natikači Weekend

Št.: art.: 8143
Barva: temno modra
Velikost: 37 - 41

Natikači Weekend

Št.: art.: 8144
Barva: rjava
Velikost: 37 - 41

Natikači Weekend

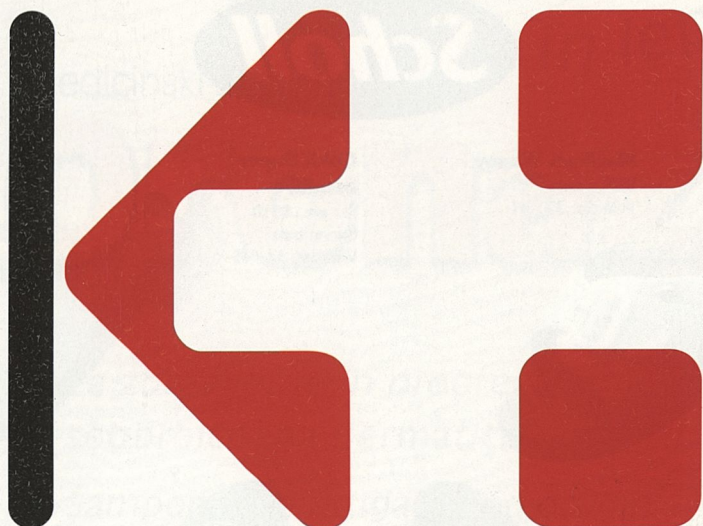
Št.: art.: 8136
Barva: bela
Velikost: 37 - 41

SANOLABOR

ZASTOPA IN PRODAJA:

SANOLABOR, Leskoškova 4, 1103 Ljubljana, Tel.: 061 185 42 11, Fax: 061 140 13 04

KEMOFARMACIJA

Lekarne, bolnišnice, zdravstveni domovi in
veterinarske ustanove večino svojih
nakupov opravijo pri nas.

Uspeh našega poslovanja temelji na
kakovostni ponudbi, ki pokriva vsa
področja humane medicine in veterine, pa
tudi na hitrem in natančnem odzivu na
zahteve naših kupcev.

KEMOFARMACIJA - VAŠ ZANESLJIV DOBAVITELJ!

KEMOFARMACIJA

Veletrgovina za oskrbo zdravstva d.d. / 1001 Ljubljana, Cesta na Brdo 100
Telefon: 061 12-32-145 / Telefax: 271-588, 271-362

INFORMATIVNI BILTEN
ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

UTRIP

GLAVNA IN ODGOVORNA UREDNICA:

Veronika Pretnar - Kunstek

UREDNIŠKI ODBOR:

Nana Domajnko, Bojana Filej, Petra Kersnič
Irena Istenič, Irma Antončič

LEKTORICA:

prof. Cvetana Tavzes

NAKLADA: 10100 izvodov

CENA POSAMEZNEGA IZVODA:

150 SIT

LETNA NAROČNINA ZNAŠA:

1800 SIT

Za člane zbornice brezplačno

NASLOV UREDNIŠTVA:

UTRIP

Zbornica zdravstvene nege Slovenije

Ljubljana, Vidovdanska 9

telefon, telefaks: 061/316-055

Žiro račun: 50101-678-48641

Po mnenju Urada vlade za informiranje z dne 4. 3. 1993,
št. 23/71-93 sodi Utrip med proizvode, za katere se plačuje
5% davek od prometa proizvodov.

OBLIKOVANJE IN TEHNIČNO UREJANJE:

STARLING d.o.o.

Vrhnika, Krožna pot 2

tel/faks: 061/753-800, 061/754-415

TRŽENJE OGLASNEGA PROSTORA:

ANONSA d.o.o. Ljubljana, Preglov trg 6,

tel.: 061/1408-202, tel/faks: 1400-315

TISK:

Tiskarna POVŠE

Povšetova 36 a, Ljubljana, tel/faks: 061/301-542

Ne glej nazaj!

*Ker use se ti zdi lepše,
kot je takrat, ko je bilo, bilo.*

Ne glej naprej!

*Ker use se ti zdi hujše,
ko bo takrat, ko se zgodilo bo.*

Zavedaj se sedanjosti!

Zaželi si le to,

da dobro use, kar čaka te,

v prihodnost skupaj s tabo gre.

Vera Štebe

VSEBINA

DELO ZBORNICE	7	<i>Delo Zbornice v oktobru</i> Petra Kersnič - ZZNS
	9	<i>21. kongres ICN - Vancouver</i>
KOLABORATIVNI CENTER SZO	11	<i>Iz kolaborativnega centra SZO</i> Majda Šljamer-Japelj
PREDSTAVLJAMO VAM	12	<i>Zavod Zarja</i> Matina Horvat
NE PREZRITE	13	<i>Program pripravnštva za višje medicinske sestre in višje zdravstvene tehnike</i>
UDELEŽILI SMO SE	17	<i>Srečanja po Sloveniji</i> Petra Kersnič
	21	<i>Mi med seboj vsak dan</i> Vera Štebe
	23	<i>Poročilo o seminarju Sekcije za zdravstveno nego stom na Otočcu</i> Marija Smolič
	24	<i>Enterostomalna terapija v Sloveniji</i> Jasna Šteger, Anka Belan
	26	<i>Poročilo o strokovnem izpopolnjevanju v ZDA</i> Helena Kristina Peric
	28	<i>Letni sestanek Evropskega združenja študentov zdravstvene nege</i> Mateja Stare
	28	<i>Strokovne izmenjave študentov zdravstvene nege</i> Mateja Stare
RAZMIŠLJANJA	29	<i>Psihiatrija - psihiatrična bolnišnica</i> Srečko Trojer
	29	<i>Demenca - strah ali izziv</i> Vesna Golja
	30	<i>Prijetni spomini</i> Mojca Hribar
SREČANJA DOMA	31	
SREČANJA V TUJINI	41	

Strelca razveseljujejo šopki z rdečimi, rjasto rdečimi in zlato rumenimi rožami.

Cvetje pove vse

Cvetje Eli

Seliškar

1000 Ljubljana, Zaloška 46

Tel.: (061) 446-375, Fax: (061) 1401-303

Petra KERSNIČ

DELO ZBORNICE V OKTOBRU

Mesec oktober smo na Zbornici začeli s 3. sejo ožjega predsedstva Zbornice, na katerem so njegove članice obravnavale in sprejele navodila za izvedbo kandidacijskega postopka za volitve v organe Zbornice, katerih članom ob koncu leta poteče prvi štiriletni mandat.

Včetrtek, 10.10.1996 sta se: predstavnici Zbornice Nana Domajnko in Petra Kersnič ter svetovalka ministra za zdravstvo za področje zdravstvene nege Darja Cibic odzvale vabilu glavne medicinske sestre Bolnišnice za zdravljenje in rehabilitacijo pljučnih bolnikov - Sežana Ive Amrožič in jo obiskale na delovnem mestu. Predstavila nam je ustanovo in nas seznaniila z najbolj perečimi problemi na področju organizacije dela v zdravstveni negi, še posebej z namerami, da del bolnišnice postane negovalna bolnišnica. Razprava je potekala tudi o razmejitvi del in nalog med člani negovalnega tima.

V petek, 11.10.1996 smo imeli srečanje slovenskih upokojenih medicinskih sester na Rogli. O srečanju je na straneh "Udeležili smo se" obširnejše poročilo. Na željo vseh udeležencev je poročilo

priključeno predavanje, ki ga je imela predavateljica Visoke šole za zdravstvo ga. Vera Štebe, vms, prof. ped.

15.10.1996 smo drugič sodelovali v komisiji Ministrstva za zdravstvo, ki je med drugim tudi na predlog Razsodišča Zbornice zdravstvene nege odredilo upravni nadzor v zasebni firmi Pacient.

17.10.1996 se je na povabilo regionalnega urada SZO Bojana Filej udeležila organizacijskega sestanka Evropskega foruma v Bruslju. Evropski forum organizira oddelek za zdravstveno nego pri SZO.

9. in 23.10.1996 je potekala 41. seja Upravnega odbora Zbornice.

25.10.1996 smo se udeležili 1. seje novoimenovanega Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego. V mandatu 1996 do 2000 je Zdravstveni svet potrdil Razširjeni strokovni kolegij za zdravstveno nego v sestavi:

1. Slavica Naumov - Bolnišnica Novo mesto - predsednica,
2. Jelka Drobne - Ministrstvo za šolstvo - Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje,
3. Tatjana Geč - Zdravstveni dom Maribor - predsednica stalne strokovne skupine za patronažno varstvo,
4. Breda Koban - Bolnišnica Maribor,
5. Jelka Mlakar - Klinični center Ljubljana - Kirurške službe,
6. Boja Pahor - Zdravstveni dom Koper,
7. Majda Pajnkihar - Visoka zdravstvena šola Maribor,

DELO ZBORNICE

8. Tatjana Ribič - Dom upokojencev "Danice Vogrinec" Maribor - predsednica stalne strokovne skupine za delo v socialnih in posebnih socialnih zavodih,
9. Mag. Olga Šušteršič - Visoka šola za zdravstvo - Ljubljana - predsednica stalne strokovne skupine za vzgojo in izobraževanje,
10. Jana Španželj - Bolnišnica Slovenj Gradec,
11. Anka Terseglav - Bolnišnica Šempeter,
12. Polona Zupančič - Klinični center Ljubljana - predsednica stalne strokovne skupine za bolnišnično dejavnost,
13. Majda Zorec - Zdravstveni dom Ljubljana - predsednica stalne strokovne skupine za ambulantno in dispanzersko varstvo osnovne zdravstvene dejavnosti.

ČESTITKA

Med petimi odlikovanci, ki skrbijo za zdravje, je predsednik države Milan Kučan v oktobru podelil odlikovanje Častni znak svobode Republike Slovenije tudi Majdi Šlajmer Japelj, vms, dipl. soc.

Dragi kolegi ob izjemnem priznanju iskreno čestitamo!

ZZNS

... Kakšno ponižanje, ko nekdo zraven mene sliši iz daljave piščal ali pastirjevo petje, jaz pa ne slišim ničesar... Nemogoče pa mi je bilo reči ljudem: govorite glasneje, vpijte, kajti gluh sem ...

Ludwig van Beethoven

NAJ NE BO BEETHOVNOVA OPOROKA USODA NAGLUŠNIH DANES

AUDIOVOX d.o.o.

SLUŠNI PRIPOMOČKI

PRONAK

AUDIOLOŠKA DIAGNOSTIČNA
OPREMA

GSI®

AudioVOX

VSE INFORMACIJE:

AUDIOVOX d.o.o.
Medicinska oprema in pripomočki
Sončna pot 14a - 6320 Portorož (SLO)
tel./fax: 066/75-229

21. kongres ICN - Vancouver

ICN 21. st QUADRENNIAL CONGRESS - VANCOUVER

13. - 25. 06. 1997

Posredujemo vam ponudbo turistične agencije Happy holidays, s katero smo se dogovorili, da vsem udeležencem iz Slovenije omogočimo skupinsko potovanje na 21. kongres mednarodnega združenja medicinskih sester ICN v Vancouvru.

Program A in program B

Agencija ponuja tudi dodatni program za vse, ki bi želeli Kanado spoznati še drugače. Za dodatnih 10 dni je na število desetih udeležencev izračunano doplačilo 1.800 DEM. Vsi, ki bi želeli natančnejše informacije, naj se obrnejo na g. Mirana Kranjca - tel. 063 - 715-716.

Pogoji plačila:

1. Zdravstvene institucije: v celoti 7 dni pred odhodom.
2. Za zasebne udeležence možnost plačila na obroke: tri obroke do odhoda in dva obroka po prihodu.

Za vse velja akontacija ob prijavi v vrednosti DEM 650 ter 3% vrednosti celotnega aranžmaja za zavarovanje morebitne odpovedi.

Navodila za prijavo:

1. Vse medicinske sestre, ki bi želele potovati na 21. kongres, čeprav še nimajo jasnega finančnega pokritja, prosimo, da se preliminarno telefonsko prijavijo do 15. 12. 1996 na sedež Zbornice. Od teh prijav je odvisno nadaljnje oblikovanje cene aranžmaja in rezervacije najugodnejših hotelov.
2. Agencija bo sprejemala dokončne prijave do 31. 1. 1997, oziroma do zasedbe mest.
3. Ob zgodnji registraciji (do 28. 02. 1997) je kotizacija za kongres nižja.

PROGRAM POTOVANJA: 13. - 25. 06. 1997

1. dan, petek, 13. 06. MARIBOR - CELJE - LJUBLJANA - VANCOUVER

Zjutraj ob 10.30 zbor udeležencev na dogovorjenem mestu in prevoz na letališče Brnik, od koder bo polet letala AA ob 12.30 do Londona, kamor bomo prispeli ob 13.45 po lokalnem času. Polet bomo nadaljevali z letalsko družbo British Airways ob 16.15 proti Vancouvru, kamor bo prihod predvidoma ob 17.50 po lokalnem času. Obrok na letalu. Na letališču nas bo pričakal kanadski predstavnik. Sledi prevoz do hotela ter nastanitev. Nočitev.

2. dan, 14.06., sobota: VANCOUVER

Zajtrk. Ta dan se bomo že udeležili začetnih kongresnih aktivnosti ter del dneva izkoristili za ogled mesta. Videli bomo glavne znamenitosti, kot so park Stanley, Chinatown, Gastown, Granville Island, Beach Drive ... Nočitev.

3. - 8. dan, 15.06. - 20.06., nedelja - petek: VANCOUVER

Kongresne aktivnosti. Nočitev z zajtrkom v hotelu.

DELO ZBORNICE

9. dan, 21.06., sobota: VANCOUVER

Ta dan bomo obiskali dve zdravstveni instituciji v Vancouvru. Dopoldne nam bodo pokazali eno od večjih ustanov, University Hospital, popoldne pa bomo imeli možnost videti še eno od privatnih klinik, Alexandra Private Hospital. Vrnitev v hotel. Večerja in nočitev.

10. dan, 22.06., nedelja: VANCOUVER - VICTORIA

Zajtrk. Nato se bomo odpeljali do zaliva "Konjska podkev", kjer se bomo vkrcali na trajekt. Vožnja do Nanaima. Sledi vožnja ob obali do Victorie, glavnega mesta Britanske Kolumbije. Informativni ogled mesta. Večerja in nočitev.

11. dan, 23.06., ponedeljek: VICTORIA

Zajtrk. Ta dan bomo obiskali Parkwood Care Centre, kjer poleg zdravstvene nege v centru in zdravstvene nege na domu nudijo tudi paliativno zdravstveno nego bolnikom, ki imajo Alzheimerjevo bolezen. Vrnitev v hotel in nočitev.

12. dan, 24.06., torek: VICTORIA - VANCOUVER - LONDON (69 KM in trajekt)

Zajtrk. Po njem se bomo s trajektom odpeljali iz zaliva Swatrz v Tsawwassen. Vožnja do letališča in polet letala letalske družbe British Airways ob 20.00 uri. Obrok na letalu.

13. dan, 25.06., sreda: LONDON - LJUBLJANA - MARIBOR

Ob 13.15 uri bomo pristali na letališču v Londonu in od tam poleteli naprej ob 15.30 uri po lokalnem času proti Brniku. Predviden pristanek ob 18.30 uri ter prevoz z avtobusom do dogovorjenega kraja v Ljubljani.

CENA ARANŽMANA VSEBUJE:

- avtobus na relaciji Ljubljana - Brnik - Ljubljana,
- letalski prevoz na omenjeni relaciji,
- letališke pristojbine,
- avtobusni prevoz na relaciji letališče - hotel - letališče,
- nastanitev v hotelu Century Plaza na bazi nočitve z zajtrkom v Vancouvru,
- ogled Vancouvra pod vodstvom lokalnega vodiča,
- pokongresna dejavnost:
- avtobus za vso pot,
- lokalni vodič za vso pot,
- 2 x polpenzion v hotelu, kot je Best Western Carlton,
- vožnja s trajektom,
- ogledi zdravstvenih institucij,
- spremstvo,
- organizacija potovanja.

CENA POTOVANJA JE: 2.163 USD

- plačljiva v tolarški protivrednosti po podjetniškem tečaju Banke Celje d.d. na dan plačila.

DOPLAČILA

- enoposteljna soba od 525 USD naprej

POGOJI PLAČILA SO OPREDELJENI V POGODBI.

Skladno z 876. in 878. členom Zakona o obligacijah si pridržujemo pravico do zvišanja cen, če pride do spremembe cen prevoznikov, v menjalnem tečaju ali se za izlet ne prijavi zadostno število potnikov. Izračun je narejen dne 17. 06. 1996 pri udeležbi 40 oseb.

Želimo vam prijetno potovanje in obilo prijetnih nepozabnih doživetij!

HAPPY HOLIDAYS, Mestni trg 5b Žalec

063 715 716, 715 730

KOLABORATIVNI CENTER SZO ZA PRIMARNO ZDRAVSTVENO NEGO

IZ KOLABORATIVNEGA CENTRA SZO

Najavljamo in sprejemamo predprijave za učno delavnico **OSNOVE BAZALNE STIMULACIJE**, ki jo bo vodil g. Wolfgang Götzfried.

Bazalno stimulacijo uporabljamo pri bolnikih z motnjami v dojemnju oziroma odzivanju; v praksi jo zdravstveni delavci uporabljajo pri delu z otroki, motenimi v telesnem in duševnem razvoju, na oddelkih za intenzivno nego, v domovih za stare, na nevroloških oddelkih, predvsem, kadar negujejo težko bolne, dezorientirane, somnolentne ali dementne osebe, je potreben element progresivne zdravstvene nege.

Seminar bo organiziran v Zdravilišču Radenci, trajal bo 3 dni (od 4.4. - 6.4.1997), v petek, soboto in nedeljo (skupaj bo to 24 ur).

Osnovne teme so:

1. Roke kot instrument v zdravstveni negi,
2. Koža kot področje zdravstvene nege,
3. Pomembnost položaja v postelji,
4. Slušna, oralna in vizuelna stimulacija,
5. Zvoki in šumi,
6. Osnovna načela kinestezije.

V skupini je lahko največ 18 udeležencev.

Udeleženci dobijo certifikat o dodatni funkcionalni usposobljenosti.

S seboj morajo udeleženci prinesiti:

- udobno oblačilo (trenirke),
- lastno kremo za obraz,
- najljubšo dišavo oziroma parfum,
- kaseto z najljubšo glasbo (lahko tudi "Walkman"),
- brisačo, umivalno krpano,
- kopalno obleko,
- odejo (podlaga na tleh).

Teoretični del bo v nemščini, a bomo poskrbeli za konsektivno prevajanje.

Cena učne delavnice je 40.000 SIT.

Ker moramo prevzeti odgovornost za izvedbo učne delavnice, moramo dobiti Vašo prijavo na Center in istočasno nakazilo te vsote do 20. decembra 1996.

Denar nakažite na žiro račun: 51800-678-95362 Društvo medicinskih sester Maribor za Kolaborativni center SZO, z oznako "Bazalna stimulacija".

Stroški bivanja:

Zdravilišče Radenci nam je rezerviralo eno-posteljne komfortne sobe v hotelu MIRAL.

Polni penzion vključuje tudi uporabo bazena, fitness prostorov in slavnostno večerjo - stane pa dnevno 8.500 SIT.

Če bo število prijavljenih višje, bomo organizirali zaporedno 2 učni delavnici.

Vse dodatne informacije dobite v našem Centru.

Telefon 062-20 866, faks 062-224 840.

Majda Šlajmer-Japelj

Vodja Centra

Martina HORVAT

Zavod ZARJA

Ker sta za nami že dve leti uspešnega delovanja in ker smo v kolektivu zaposlene tudi medicinske sestre, članice Zbornice zdravstvene nege, dovolite, da vam in vsem članom Zbornice v reviji UTRIP predstavim Zavod ZARJA ter dejavnost, ki jo opravljamo.

Zasebni Zavod za varstvo in rehabilitacijo po poškodbi glave Zarja je bil ustanovljen leta 1993, z delovanjem pa smo začeli leto kasneje na pobudo ustanoviteljice fizioterapevtke Irene Reberšak, s pomočjo podeljene koncesije ZZZS ter seveda mnogih sponzorjev, ki so nam bili predvsem na začetku, nekateri pa še danes, v veliko pomoč.

Zavod Zarja je namenjen mladim, poškodovanim v prometnih in drugih nezgodah, saj vemo, da so prav poškodbe možganov velik problem v Sloveniji in v svetu. Z razvojem medicine so možnosti za preživetje tudi po najhujših poškodbah vedno večje, zato število otrok in mladih s posledično težko invalidnostjo raste.

Otroci in mladi, ki se po zaključku primarne rehabilitacije niso bili sposobni vključiti v redne izobraževalne in zaposlitvene programe ter so jim bili tudi že obstoječi prilagojeni programi prezah-tevni, so tako ostajali doma, v socialni izolaciji. Zavod Zarja pa se skuša odzivati ravno na potrebe te specifične populacije, ki potrebuje nadaljnjo rehabilitacijo, socializacijo in strokovno nego. Obenem pa pomaga svojcem, saj so zaradi težke invalidnosti in težke vodljivosti poškodovancev zelo obremenjeni, a se kljub temu ne odločajo za namestitev v domsko oskrbo, ker ni primernih ustanov in programov. Za poškodovanca pa je tudi dobro, da čim dlje ostane v družinskem okolju.

Rehabilitacija po poškodbi možganov skoraj nikoli ni končana. V našem zavodu redno tečejo rehabilitacijski programi za vzdrževanje stanja in preprečevanja slabšanja:

- program strokovne nege (hranjenje, navajanje na osebno higieno, skrb za redno jemanje zdravil, prisotnost in pomoč ob epileptičnih napadih, ...),
 - nefrofizioterapevtski program,
 - delovna terapija,
 - logopedska obravnava,
 - psihološka pomoč.
- Redno teče tudi pedagoški program:
- študijski krožki na različne teme,
 - socialnopedagoški program,
 - individualni program.

Redno obiskujemo različne kulturne ustanove, razstave, vabimo strokovnjake za različna področja, organiziramo izlete, skrbimo za razvedrilo, ... Enkrat letno organiziramo taborjenje, kamor peljemo naše varovance brez svojcev. Uspeli smo vzpostaviti pomoč poškodovancem in družini na dom.

Delujemo tudi na preventivnem področju. Izdali smo:

- plakat in letak BISTRO GLAVO VARUJE ČELADA,
- knjigo fizioterapevtke Ivanke Dečman POŠKODBA GLAVE,
- knjižico SAMI SKRIBIMO ZA SVOJE ZDRAVJE.

Naj na koncu še omenim, da smo v zavodu Zarja redno zaposlene tri medicinske sestre in tri fizioterapevtke, v veliko pomoč pa nam je tudi šest delavcev, ki so pri nas zaposleni preko javnih del.

Nekoliko sem nas predstavila, če pa kdo želi поблиže spoznati naš zavod, so naša vrata vedno gostoljubno odprta!

NE PREZRITE

Na podlagi tretjega odstavka 64. člena zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 9/92, 37/95 in 8/96) in prvega odstavka 12. ter prvega odstavka 15. člena pravilnika o pripravnštvu in strokovnih izpitih delavcev na področju zdravstvene dejavnosti (Uradni list RS, št. 59/92) minister za zdravstvo predpisuje

PROGRAM

pripravnštva in strokovnega izpita za poklic višja medicinska sestra/ višji zdravstveni tehnik

1

S tem programom so določeni obseg in vsebina programa pripravnštva ter znanja, ki jih mora pripravnik obvladati za strokovni izpit.

2

Višja medicinska sestra/višji zdravstveni tehnik v času pripravnštva:

- se usposobi za samostojno, strokovno in odgovorno opravljanje zdravstvene nege zdravega in bolnega varovanca, družine, skupnosti,
- razvije potrebne osebnostne kvalitete za sodelovanje v strokovnih timih,
- razvije odgovornost za osebno strokovno rast, napredovanje, razvoj stroke in družbeno uveljavitev poklica.

3

Pripravnik si pridobiva znanja in spretnosti, potrebna za samostojno opravljanje del in nalog s področja, za katerega se je usposabljal, tako da:

- opravlja posamezne naloge pod vodstvom mentorja ali druge za to določene osebe;
- proučuje literaturo in predpisano gradivo za posamezno vsebinsko področje ter druga gradiva, ki so določena s programom pripravnikovega dela;
- se udeležuje izobraževalnih oblik, ki so organizirane posebej za pripravnike;
- obravnava posamezna vprašanja na konsultacijah z mentorjem;
- se udeležuje izobraževalnih oblik s posameznih strokovnih področij.

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE
SLOVENIJE

VIŠJE MEDICINSKE SESTRE VIŠJI ZDRAVSTVENI TEHNIKI

PROGRAM PRIPRAVNIŠTVA

4

VSEBINE IN OBSEG PROGRAMA PRIPRAVNIŠTVA

Višja medicinska sestra/višji zdravstveni tehnik mora za samostojno, strokovno in odgovorno opravljanje zdravstvene nege spoznati vsebine na različnih področjih zdravstvene nege, da doseže naslednje cilje:

- seznani se z zdravstvenim zavodom, njegovimi notranjimi organizacijskimi enotami in dejavnostmi;
- spozna organizacijo dela na različnih strokovnih področjih ter njihove specifične dejavnosti;
- pridobi delovne izkušnje in se pod vodstvom mentorja usposablja za samostojno opravljanje del in nalog svojega poklica;
- pod vodstvom mentorja se usposablja za delo v negovalnem in zdravstvenem timu;
- v izvajanje zdravstvene nege vključi filozofijo in teorijo zdravstvene nege ter razvije pozitiven odnos do dela;
- je sposoben izvajati in dokumentirati zdravstveno nego po procesu s posebnim poudarkom na negovalnih diagnozah in kontinuiteti zdravstvene nege;

NE PREZRITE

- poglobi znanja na različnih področjih zdravstvene nege in pridobi nova strokovna znanja;
- navaja se na ustvarjalno uporabo znanja in kritičen odnos do lastnega dela;
- razvije in utrdi čut za odgovornost pri delu in s posameznikom, družino, skupino in se seznani s posledicami, ki lahko nastanejo zaradi nestrokovnega in neetičnega ravnanja;
- sprejme odgovornost za lastno zdravje in zdravje drugih.

5

Višja medicinska sestra/višji zdravstveni tehnik opravlja pripravništvo 9 mesecev oziroma 39 tednov.

Pripravništvo je enotno za vse višje medicinske sestre/višje zdravstvene tehnike in obsega naslednja delovna področja:

1. Zdravstveni zavod/zasebni zdravstveni delavec, kjer je pripravnik zaposlen oziroma opravlja volontersko pripravništvo 14 tednov
2. Urgentna medicina 4 tedni
3. Intenzivna zdravstvena nega 8 tednov
4. Onkološka zdravstvena nega 4 tedni
5. Psihiatrična zdravstvena nega 1 teden
6. Dispanzersko varstvo 4 tedni
7. Patronažno varstvo 4 tedni

6

I. ZDRAVSTVENI ZAVOD / ZASEBNI ZDRAVSTVENI DELAVEC

Časovni obseg: 560 ur

Vsebina

- Organizacija in delovanje zavoda/zasebnega zdravstvenega delavca: organizacijska struktura, planiranje, analiza poslovanja in vrednotenje dela, kadrovska politika in ekonomika zavoda.
- Organizacijska struktura službe zdravstvene nege, njene temeljne funkcije, management v zdravstveni negi, specialna področja zdravstvene nege, delitev dela in povezovanje v zdravstvenih in negovalnih timih.

- Osnovna in posebna znanja iz varstva pri delu: preventivni vidik, posledice nepravilnega ravnanja pri delu, splošni varstveni ukrepi v zavodu.

Zdravstveni zavod ali zasebni zdravstveni delavec, pri katerem pripravnik opravlja pripravništvo, mora organizirati uvajalni seminar z naslednjimi vsebinami:

- organizacija in delovanje zavoda ter zdravstvena nega v zavodu 10 ur
- osnovna in posebna znanja iz varstva pri delu 10 ur
- tečaj reanimacije 10 ur
- specialna področja zdravstvene nege oziroma področja dela zasebnega zdravstvenega delavca 40 ur

II. URGENTNA MEDICINA

Časovni obseg: 160 ur

Vsebina

- Posebnosti v procesu zdravstvene nege urgentnega bolnika z ocenjevanjem stanja bolnika, izvajanjem triaže, planiranjem zdravstvene nege, izvedba in vrednotenje zdravstvene nege ter ukrepi v okviru pristojnosti.
- Diagnostično-terapevtski program v dejavnosti urgentne medicine.
- Organiziranje in izvedba aktivnosti nujne zdravstvene pomoči v izrednih razmerah.

III. INTENZIVNA ZDRAVSTVENA NEGA IN TERAPIJA

Časovni obseg: 320 ur

Vsebina

- Posebnosti procesa zdravstvene nege pri življenjsko ogroženih bolnikih: opazovanje in ocenjevanje zdravstvenega stanja, načrtovanje in izvajanje zdravstvene nege za posameznika in skupine, vrednotenje uspešnosti dela in dokumentiranje.
- Zdravstvena nega bolnika v posebnih okoliščinah, načini ukrepanja v kritičnih okoliščinah v okviru pristojnosti.
- Poznavanje in uporaba opreme, aparaturne in pripomočkov v enoti intenzivne terapije.

NE PREZRITE

- Posebnosti higienskega režima s poudarkom na preprečevanju bolnišničnih okužb.

IV. ONKOLOŠKA ZDRAVSTVENA NEGA

Časovni obseg: 160 ur

Vsebina

- Posebnosti zdravstvene nege onkološkega bolnika in sodobne metode dela pri obravnavi bolnika.
- Zdravstveno-vzgojno delo, usmerjeno k osveščanju o dejavnikih tveganja z možnostmi preprečevanja rakavih bolezni in prepoznavanju zgodnjih simptomov, ki napovedujejo možnost nastanka malignih obolenj.
- Delovanje ambulantnega zdravstvenega tima na področju onkološke dejavnosti.
- Sodobni načini diagnostike in terapije malignih obolenj ter socialnomedicinska problematika.

V. PSIHIATRIČNA ZDRAVSTVENA NEGA

Časovni obseg: 40 ur

Vsebina

- Preprečevanje duševnih motenj - skrb za ohranjanje duševnega zdravja.
- Najpogostejše duševne motnje, kronične duševne motnje, duševne motnje v starosti, rehabilitacija in družbena skrb.
- Specifične etične dileme v psihiatrični zdravstveni negi.
- Dinamika skupinskega dela in doživljanje sebe in drugih v skupinskem procesu.

VI. DISPANZERSKO VARSTVO

Časovni obseg: 160 ur

Vsebina

- Vloga, organizacija, naloge in program posameznega dispanzerja.
- Zdravstvena nega zdravega ali bolnega posameznika, družine ali skupine v dispanzerski obravnavi.
- Izvajanje postopkov zdravstvene nege in medicinsko tehnični posegi v dispanzerski dejavnosti.
- Najpomembnejše metode zdravstvenovzgojnega vplivanja na posameznika, družino, skupnost in celotno populacijo.

- Povezanost primarne ravni s sekundarno in terciarno ravno zdravstvenega varstva.

VII. PATRONAŽNO VARSTVO

Časovni obseg: 160 ur

Vsebina

- Predstavitev patronažnega varstva na področju zdravstvenega zavoda in območja glede na populacijo, geografske in gospodarske posebnosti.
- Predstavitev programov dela, njihova strokovna utemeljitev in način realizacije.
- Predstavitev nalog zdravstvenega in negovalnega tima ter povezovanje z drugimi službami v okviru zdravstvenega doma in izven.
- Dokumentiranje patronažne dejavnosti.
- Izvajanje zdravstvene nege zdravega in bolnega varovanca po sodobnih metodah dela.
- Zdravstveno-vzgojno delo in socialna obravnava posameznika, družine in lokalne skupnosti po metodi procesa zdravstvene nege z uporabo negovalnih diagnoz in s poudarkom na kontinuiteti zdravstvene nege.

PROGRAM STROKOVNEGA IZPITA

1. Zdravstvena nega

Pripravnik mora pokazati znanja, da je sposoben strokovnega, humanega, odgovornega, kritičnega, kreativnega in samostojnega opravljanja dela in nalog višje medicinske sestre/višjega zdravstvenega tehnika - delovati na področju zdravstvene nege.

Vsebina

- Pomen zdravja za posameznika, skupnost, družbo.
- Pomen zdravstvene nege kot integralnega dela zdravstvenega varstva.
- Organizacija zdravstvene nege.
- Vloga medicinske sestre v negovalnem in zdravstvenem timu.
- Filozofija zdravstvene nege, teorije zdravstvene nege in profesionalna etika.
- Sodoben metodološki pristop v zdravstveni negi.
- Pomen kontinuitete v zdravstveni negi.
- Obvladovanje in zagotavljanje kakovosti zdravstvene nege.

NE PREZRITE

- Zdravstvena nega varovancev v različnih obdobjih življenja.
- Zdravstvena nega bolnika z obolenji posameznih organov in organskih sistemov.
- Preprečevanje bolnišničnih okužb.

2. Prva pomoč - organizacija in dajanje pomoči v rednih in izrednih razmerah

Prilavnik mora biti teoretično usposobljen za nudenje prve pomoči.

Vsebina

- Pravni aspekti nujenja prve pomoči.
- Organizacijski ukrepi na mestu nesreče.
- Triaža poškodovancev in nenadno obolelih.
- Razpoznavna različnih poškodb, zlomov, krvavit, šokovnega stanja, motenj, opeklin in vročinske kapi, omrzlin in podhladitev, poškodb z električnim tokom, poškodb z jedkovinami, zastrupitve, stanja zožene zavesti in nezavesti, navidezna, klinična in biološka smrt, nenadni porod.
- Ukrepi prve pomoči pri poškodovancih in nenadno obolelih (izvlačenje, prenašanje in prevoz poškodovancev in nenadno obolelih, principi imobilizacije udov in hrbtenice, ukrepi pri šoku, pri topih poškodbah kože in podkožja, pri ranah, pri poškodbah okončin, hrbtenice, pri poškodbah in nenadnih obolenjih glave, prsnega koša, trebuha, ukrepi pri zunanji krvavitvah, opeklinah in vročinski kapi, omrzlinah in podhladitvah, pri učinkovanju jedkovin na telo, zastrupitvah, poškodbah z električnim tokom, pri nezavestnih stanjih, pri nenadnem porodu).

3. Socialna medicina in organizacija zdravstvene dejavnosti

Prilavnik mora pokazati oblikovan odnos do zdravja in bolni posameznika, družine in skupnosti.

Vsebina

- Pravice, obveznosti in odgovornosti na področju zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja.
- Kompleksna obravnava problematike zdravega in bolnega človeka v okolju, kjer živi in dela.
- Dispanzerski in epidemiološki pristop pri obravnavanju zdravega in bolnega človeka.

- Socialno medicinske metode diagnostike, terapije in profilakse.
- Epidemiološki pristop k obravnavanju socialno medicinske problematike in ocenjevanje delovanja dejavnikov naravnega in socialno - ekonomskega okolja na človeka.
- Sistematičnost v opazovanju in spremljanju množičnih pojavov pri zdravju in boleznih prebivalstva.
- Uporaba statističnih metod in statističnih indikatorjev kot diagnostičnih sredstev za odločanje.
- Temeljna načela statističnih raziskovanj v zdravstvu.

4. Osnove pravne ureditve s področja zdravstvenega varstva, zdravstvene dejavnosti in zdravstvenega zavarovanja

Prilavnik mora poznati podlage za organizacijo zdravstvenega varstva, zdravstvenega zavarovanja in zdravstvene dejavnosti.

Vsebina

- Organizacija zdravstvenega varstva.
- Družbeno-ekonomski odnosi in financiranje družbenih dejavnosti s posebnim ozirom na področju zdravstva.
- Temeljne določbe ustave o državni ureditvi kot podlage za organizacijo zdravstvenega varstva, zdravstvenega zavarovanja in zdravstvene dejavnosti.
- Družbena skrb za zdravje in njena realizacija.
- Pravice iz zdravstvenega zavarovanja in njegova organizacija.
- Pravice in dolžnosti v zvezi z opravljanjem zdravstvene dejavnosti.
- Organizacijske oblike zdravstvene dejavnosti, vrste zdravstvenih zavodov ter notranja organiziranost.
- Organizacija lekarniške dejavnosti.
- Pravice in obveznosti zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev iz delovnega razmerja.

7

Ta program začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 166/96

Ljubljana, dne 10. septembra 1996.

Minister za zdravstvo
dr. Božidar Voljč l.r.

Petra KERSNIČ **SREČANJA PO** **SLOVENIJI**

3. SREČANJE UPOKOJENIH MEDICIN- SKIH SESTER IZ 11. SLOVENSKIH REGIONALNIH DRUŠTEV MEDICIN- SKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV - 11. 10. 1996 - ROGLA

Leta 1993 smo prvič uresničili idejo o vseslovenskem srečanju upokojenih medicinskih sester, v letu 1994 smo se nanj navadili, letos pa je to postala že tradicija. Na poti do Rogle nas je spremljalo turobno, megleno vreme, ki pa ni skazilo razpoloženja v avli hotela Planje, kjer je iz kamina prijetno sevala toplota bukovih drv. Na teh srečanjih se srečujejo nekdani sodelavci, prijatelji in znanci, pa čeprav iz istega kraja, so mnogi priznali, da z navdušenjem čakajo prav na ta dan. Organizatorji smo z veseljem pozdravljali predsednice društev, ki so tudi letos v velikem številu spremljale avtobuse iz krajev naših društev. Najavljenih smo imeli 455 udeležencev, končno število vseh udeležencev pa je bilo okoli 460. Snidenje udeležencev je bilo prežeto z velikim navdušenjem, stiski rok, poljubi ter nešteti vprašanji. Če bi zapisala, da je točnost lepa čednost, to za naša srečanja zagotovo ne velja. Toliko si je bilo treba povedati in poročati o preteklem letu in prešteti nove člane, ki so v preteklem letu stopili v vrste upokojencev, da je napoved kasnejšega začetka bila sprejeta z aplavzom.

Generalna sekretarka Petra Kersnič je na 3. srečanju upokojenih medicinskih sester uvodoma povedala:

“Spoštovane in drage kolegice, kolegi, gospe in gospodje, dovolite mi, da vas v imenu organizatorja Zbornice zdravstvene nege in soorganizatorja DMSZT Celje prisrčno pozdravim na našem 3. srečanju. Z njim nadaljujemo s pred dvema letoma začetimi srečanji, ki postajajo naša tradicija in naša zgodovina. Da je to res, dokazuje iz leta v leto večja udeležba, kar nas seveda zelo veseli. Želela bi, da preživimo na tem koncu Slovenije in na tej prijetni turistični točki kar se da lep in prijeten jesenski dan. Da bi nam ta dan ostal v spominu, smo pripravili program, s katerim želimo izpolniti čas našega druženja, predvsem pa smo vanj vnesli nekaj kulturnih trenutkov, ki jih bodo ustvarile naše kolegice s svojim prepevanjem.”

Predsednica Zbornice zdravstvene nege Nana Domajnko je srečanju namenila svečane besede:

“Leto je naokoli in v prelepem okolju Rogle smo ponovno skupaj. Z veseljem ugotavljam, da nas je iz leta v leto več, kar je dokaz, da so med nami stkane tople in prijateljske vezi tako iz dela kot iz naših vsakoletnih srečanj.

Dovolite mi, da se ozrem po našem delu. Za leto 1996 lahko rečem, da je bilo zelo aktivno, morda v

UDELEŽILI SMO SE

določenem pogledu tudi prelomno. Načeloma lahko rečem, da smo za stroko zdravstvene nege storili veliko - le dokončanega je malo manj. Med zadnje uspehe štejemo to, da je v Zdravstvenem svetu imenovana članica za področje zdravstvene nege in da občasno sodelujemo v strokovnih nadzorih v okviru komisije pri Ministrstvu za zdravstvo. Pripravili smo predlog Pravilnika o organizaciji službe zdravstvene nege v zdravstvenih zavodih Slovenije in izdelali dokument Razmejitev zdravstvene nege med medicinskimi sestrami in zdravstvenimi tehnikami. Oba dokumenta sta v postopku obravnave na Zdravstvenem svetu. Na eni od sej sta bila že obravnavana in doživela odmev v Delu (citirano iz dnevnika člana Zdravstvenega sveta):

“Medicinske sestre se pripravile predlog razmejitve del. Taka razmejitev posega hočeš nočeš tudi v opravila zdravnika ... Marsikje po svetu je zdravstvena nega povsem samostojna dejavnost tako v strokovnem kot organizacijskem smislu. Medicinske sestre imajo prav. To se bo zgodilo tudi pri nas. Ta nagla uveljavitev bi pomenila revolucionarno spremembo... jaz pa sem zoper revolucionarne spremembe.”

Letos končuje mandat prvo izvoljeno vodstvo Zbornice zdravstvene nege. Novembra bomo na skupščini pregledali dosežene rezultate ter na odprti kandidatni listi preko svojih poslancev izbrali novo vodstvo.

Naša hotenja so ves čas našega delovanja ista in izhajajo iz statuta, kjer so naloge Zbornice jasno zapisane in zato tudi obvezujoče. Vse tiste, ki so morda pozabili, zakaj smo se odločili za Zbornico in ki od nje ne vidijo takojšne koristi, je potrebno osvestiti. Cilji ostajajo isti, spreminja se le strategija za doseg končnega cilja - za profesionalizacijo zdravstvene nege.

Za naše vsakdanje delo potrebujemo naše članstvo in medsebojno sporočanje med članstvom in vodstvom Zbornice. Bolj kot kdajkoli prej moramo enotno predstavljati in zagovarjati skupne ideje, čeprav bodo lahko trenutno prizadeti in odrinjeni osebni in lokalni interesi. Razdvojenost v nas samih in med nami nam ni in nam ne bo v korist. Zato poudarjam, kako so pomembne pohvale in opozorila. Prav iz vrst upokojenih medicinskih sester smo bili deležni spodbud, takih s podpisom ali anonimnih in vse smo s pozornostjo prebrali. Prijetno je vedeti, da spremljate dogajanja na Zbornici in Vas pozivam k še pogostejšim stikom.

Danes pa vam želim prijetno počutje.”

Helena Korošec, upokojena medicinska sestra izpod Triglava, kot se sama najbolj pristržno predstavi, se je predsednici Zbornice Nani Domajnko s šopkom cvetja zahvalila za vse, kar je v preteklem letu bilo storjenega za slovenske medicinske sestre.

Gostitelj, direktor turizma na Rogli, gospod Maks Brečko nam je predstavil kraj Zreče, Terme Zreče in Roglo ter vse turistične in zdravstvene usluge, ki jih nudijo.

Prvi kulturni utrinek je prispeval pevski zbor medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov iz DMSZT Koper, ki poje pod strokovnim vodstvom

UDELEŽILI SMO SE

Kristine Babič. Na vprašanje, kako jih naj najavim, s čimer sem mislila na ime zbora, so mi odgovorile, da nimajo imena. Tako mi ni preostalo drugega, kot da sem jih najavila z začasnim imenom "Vesele Primorke" in jih obenem zadolžila, da do naslednjega leta izberejo svoje ime. Zapele so: Kamr sem lani tancala, Dove te vadi luidži, Ljubca moja in Čiv, čiv, čiv.

Predavateljica iz Visoke šole za zdravstvo Vera Štebe, profesorica pedagogike, se je odzvala našemu vabilu, da iz področja komunikacije pripravi predavanje z naslovom Mi med seboj vsak dan. Odmevnost njenega predavanja je bila zelo velika, posebej zato, ker nam je nalila toliko občih in vsakdanjih resnic. To je potrjevalo navdušenje in ploskanje udeležencev ob posameznih pravilih. Številni udeleženci so avtorico in organizatorje že med odmorom zaprosili, da jim posreduje svoje predavanje. Zato smo se odločili, da njeno predavanje v celoti objavimo na koncu prispevka.

Drugi kulturni utrinek so prispevale medicinske sestre in zdravstveni tehniki DMSZT Murska Sobota. Njihov zbor prepeva pod vodstvom Anke Suhadolnik. Ker tudi ta zbor nima imena, sem ga najavila z začasnim imenom "Vesele Prekmurke" in tudi njih zadolžila, da ob letu pridejo že z imenom. Članice zbora so zapele: Teče mi vodica, Vsi so vejnci vejli, Sem se rajtal ženiti.

V odmoru je bil ponovno čas za klepet in okrepčilo s kavico in sokom.

Pevskega zbora DMSZT Celje - noneta medicinskih sester "Cvet" mi ni bilo potrebno posebej predstavljati, ker so zveste spremljevalke naših srečanj, saj so z nami že od samega začetka. Pojejo pod strokovnim vodstvom gospe Vide Bukovec. Njihov program iz zakladnice slovenskih pesmi nam je predstavila njihova predstavnica za stike z javnostjo Olga Nezman. Zapele so nam: Venček slovenskih narodnih, Slovenka sem, Iz zemlje raste trsek in Predice. Melodijo iz filma Cvetje v jeseni nam je na citrah pričarala Anita Brežnik.

Ob koncu nastopa je Olga Nezman, članica noneta "Cvet" in donedavna predsednica DMSZT Celje, predsednici Zbornice podarila umetniško sliko slikarja Maksa Nezmana z motivom "Nebo in voda". "Slika naj v prostorih Zbornice spominja na

UDELEŽILI SMO SE

3. srečanje upokojenih medicinskih sester na Rogli," je dejala Olga Nezman.

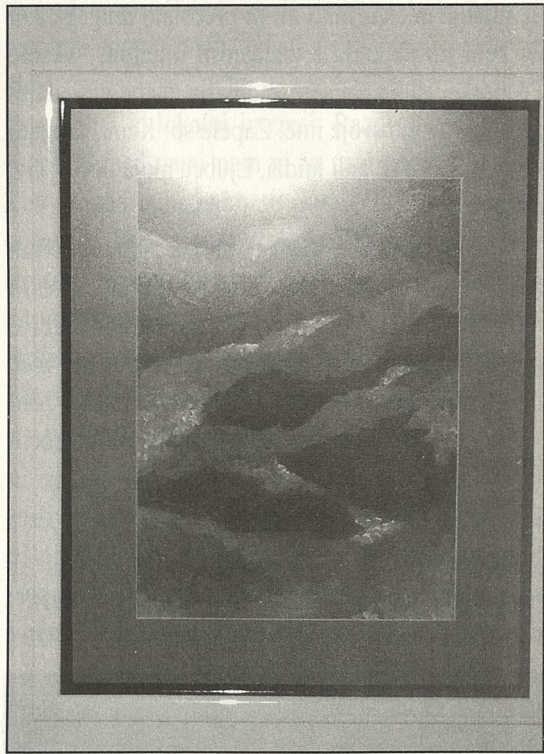
Naše srečanje je ob zaključku pozdravila tudi predsednica DMSZT Celje gospa Marjana Vengušt, ki je krmilo društva prevzela pred nekaj meseci. Gospa Olga Pivk, predsednica aktiva upokojenih medicinskih sester DMSZT Ljubljana, se je v imenu aktiva s šopkom cvetja zahvalila predsednici in članicam odbora za soorganizacijo 3. srečanja.

Naj posebej poudarim našo zahvalo gospe Olgi Nezman, ki je vse od začetka naša neumorna soorganizatorica srečanj upokojenih medicinskih sester.

Tako smo zaključili prvi del komunikacijskih in kulturnih utrinkov. Vsi udeleženci smo se nato preselili v jedilnico hotela Planja, kjer sta igrala na kitaro in harmoniko Duo Jože in Sonja. Iz kuhinje pa je že dišalo po "pohorskem loncu", ki je specialiteta hotelske kuhinje in "zaščitni recept" za pripravo - kot je to povedala Olga Nezman. Priznati pa moram, da smo pri naši mizi odkrili vse sestavine pohorskega lonca, le da ne jamčimo za pripravo in začimbe.

Drugi del kulturnega programa so nam predstavili člani folklorne skupine Kulturnega društva Anton Tanc iz Marije Gradca pri Laškem. Njihov ne le strokovni, marveč tudi duhovni vodja gospod Jure Kraševac nam je predstavil nekatere šege in običaje na Slovenskem. S plesom in pesmijo so nam člani

folklorne skupine predstavili "Godovanje" ter se na koncu v valčku zavrteli tudi z našimi udeleženkami.

3. srečanje upokojenih medicinskih sester smo zaključili z besedami: "Ponesimo danes s seboj vse lepe misli, ki so bile že in še bodo izrečene - preživimo kar se da lep dan in nasvidenje v oktobru 1997."

Vera ŠTEBE

MI MED SEBOJ VSAK DAN

V svojem prispevku na 3. srečanju upokojenih medicinskih sester na Rogli sem skušala združiti svoje življenjske izkušnje s spoznanji iz psihologije vsakdanjega življenja, ki nam pomagajo pri osveščanju samega sebe in pri pridobivanju spoznanja, da bo dan, ki ga bomo preživel z zavestno miselno aktivnostjo za nas dober dan.

Smernice za dober dan sem zbrala v deset pravil, ki jih načrtno poimenujem pravila in ne nasvete, ker nasvetov največkrat ne maramo, pravila pa so zato, da jih kršimo.

1. PRAVILO: Veselite se novega dne!

Ko se zjutraj zbudite, ne planite takoj iz postelje, temveč si vzemite čas za premislek, ki naj traja vsaj 2-3 minute. Sami pri sebi sklenite, da boste ta dan lepo preživel, **pričakujte dobro od dneva in bodite veseli novega dne.**

2. PRAVILO: Bodite si všeč!

Poskrbite za to, da si boste všeč vsak dan, ne le v času obiskov ali odhodov od doma. Če si boste všeč, bo vaša samopodoba dobra in pozitivna. Skrajni čas je, da se sprijaznite s svojo zunanostjo in notranostjo in si rečete - to sem jaz, takšna, kakršna sem, sem si všeč. Če smo nezadovoljni sami s seboj, je skoraj gotovo, da tudi z drugimi ne bomo zadovoljni. Zadovoljstvo se najbolj izraža na človekovem obrazu. Na obrazu se izraža tudi lepota človekove osebnosti, čeprav je tudi kakšna guba od nasmeškov. Obleke, kozmetika in ličila pomagajo k

boljšemu zunanjemu videzu, ne dajo pa nam notranje moči. V nas samih je generator, ki daje energijo in sami sebi smo vir energije in tega se moramo zavdati. Čim se tega zavemo, **že sami nase delujemo vzpodbudno.**

3. PRAVILO: Vzemite si čas za ljudi!

Vzemite si čas za ljudi, ne za stvari. Stvari počakajo in z leti izgubljajo svoj pomen, ljudje pa ne, še zlasti ne tisti, ki jih imamo radi in s katerimi se radi družimo. Zato se kot upokojenci ne izgovarjajte na čas, na delo, na prezaposlenost - če hočemo najti čas za ljudi, ga tudi najdemo. Včasih nas povabijo prijatelji. Ob povabilu smo največkrat navdušeni, veseli, čez čas pa navdušenje splahni in se povabilo pogosto sprevrže v breme, tako da smo takrat, ko odhajamo na obisk, lahko celo nejevoljni in bi bili raje doma. Ne dovolimo sami sebi, da bi nas povabila bremenila, temveč si dopovedujemo, da **smo lahko veseli, če nas kdo sploh povabi.**

4. PRAVILO: Načrtujmo svoje dneve!

Pogosto se nam zdi, da so vsi naši dnevi enaki, dolgočasni. Posploševanje gre tudi tako daleč, da je dolgočasno vse naše življenje, zato načrtujmo dneve. Ne načrtujmo preveč in ne vse naenkrat, ker nam nedoseženi načrti ne bodo v vzpodbudo, ampak nam bodo krepili občutek nesposobnosti. V načrtu za dan moramo upoštevati svoje fizične sposobnosti. Psihično smo v tretjem življenjskem obdobju še zelo vitalni, fizično pa se nam breme let že pozna. Zato naj bo v dnevnem načrtu **dovolj ena stvar za en dan.**

5. PRAVILO: Bodite odkriti do sebe in do drugih!

Upajte si reči NE, če vam kaj ne prija, pa naj gre za katerokoli stvar v življenju. Takrat, ko rečemo DA in mislimo NE - s tako odločitvijo škodimo

sami sebi. Razžira nas v notranjosti, navsezadnje pa se za svoj DA še drugim opravičujemo.

6. PRAVILO: Ne pomilujte sami sebe!

Čeprav je samopomilovanje lahko balzam za dušo in nam trenutki, ko se smilimo sami sebi, pomenijo olajšanje, sprostitev, nam vendar izčrpava-jo življenjsko energijo in vodijo v nemoč. Težavam v življenju nihče ne more ubežati. Enaki smo si v tem, da imamo težave, vsi in to take in drugačne. **Razlike nastopijo v njihovem premagovanju oziroma reševanju.**

7. PRAVILO: Današnji problem rešite danes!

Težave rešujte sproti - danes, ne prenašajte reševanja na jutri. Drugače se nam lahko zgodi, da se težave kopičijo v nas samih in na koncu zaradi malenkosti vzrojo. Veliki družinski problemi največkrat niso vzrok prepirom, bolj povežejo družinske člane in utrdijo družinske vezi. Navadno se prepiramo zaradi majhnih stvari. Pomembno je tudi to, da se pri tem ne znamo prepirati, ker ne poznamo pravil heretike - vede o prepiranju, ki je bila v času rimskega imperija zelo čislana in so se višji sloji takratne družbe o njej izobraževali. **Pri tem so najpomembnejši ton, jakost, barva glasu in seveda poslušanje.**

8. PRAVILO: Mislite dobro, pa boste tudi videli dobro!

Mark Avrelij je rekel: "Tvoje življenje je takšno, kakršne so tvoje misli." Naše misli so naša last in proizvod našega razuma. V našem razumu pa ni ničesar, kar mi ne bi dali vanj. Zato se odločite za pozitivno sprejemanje vsega v življenju, saj ima vsaka stvar, vsak dogodek, vsak človek tako dobro kot tudi slabo stran. Nič ni samo dobro in nič ni samo slabo. Umetnost pa je o stvareh in ljudeh mis-

liti in videti dobro in ne iskati in poudarjati slabega; saj tudi slabo lahko dobi pozitiven predznak, če se mi zavestno za to odločimo. Pri tem je pomemben humor, za katerega v slovarju piše, da je to človekova lastnost, da zna tudi neprijetne reči sprejemati z dobro voljo. **Strokovnjaki trdijo, da za zdravje potrebujemo dnevno 3 minute smeha.**

9. PRAVILO: Pohvalite ljudi!

Izražajte pozornost ljudem, s katerimi živite ali pridete v stik z njimi. Ne počnite to z darili, ki vas stanejo in so za tistega, ki ga obdarujemo, nekakšna obremenitev, obveza za vračilo, temveč počnite to z besedami, ki vas nič ne stanejo, tistim pa, ki jih pohvalite, veliko pomenijo. Vsi namreč radi slišimo, da nas kdo pohvali, ne samo otroci, temveč tudi odrasli. Slovenci ne pohvalimo pogosto, obenem pa se ob sprejemanju pohval počutimo nelagodno. Kljub temu delujejo pohvale na vse nas vzpodbudno. **Zavedajte se tega in ne varčujte s pohvalami.**

10. PRAVILO: Živite za danes!

Vadimo se, da se bomo zavedali sedanjosti in da bomo zadovoljni z njo ter da bomo uživali v tem trenutku, v katerem smo - torej danes in sedaj! Vsi smo naravnani tako, da z nostalgijo govorimo o tem, kako lepo nam je bilo včasih, trenutki sedanjosti pa nam uhajajo v pozabo zato, da jih bomo čez nekaj let izveli iz spomina in o njih govorili, kako lepo nam je bilo. Preteklost olepšujemo, prihodnosti pa se največkrat bojimo, saj redki od nas pričakujemo dobro za naprej. **Živimo torej za danes - za tukaj in za sedaj!**

Uživaj zdaj!

*Saj si kot pesek v uri časa,
ki skozi ožino spušča se.*

Nikoli več ne bo nazaj tega trenutka.

Zato sedaj veseli se!

Marija SMOLIČ

POROČILO O SEMINARJU SEKCIJE ZA ZDRAVSTVENO NEGO STOM NA OTOČCU

26. in 27. septembra letos je na Otočcu potekal dvodnevni seminar Sekcije za zdravstveno nego stom z naslovom Kolostoma od A do Ž. Številčna udeležba je potrdila naša predvidevanja, da moramo po nekajletnem premoru ponovno osvežiti znanje o zdravstveni negi osebe s kolostomo, saj se nam pridružujejo vedno nove generacije medicinskih sester, ki se vključujejo v skrb za ljudi s stomami.

Glavno temo so nam tokrat pripravile kolegice z Dolenjske. Gospe - Jožica Hudoklin, VMS-ET in Marta Gantar, VMS, ki sta bili tudi glavni organizatorici, sta stroki medicino in zdravstveno nego ob pomoči kirurgov dr. Jožeta Smeja in dr. Roka Malavašiča ter patronažne medicinske sestre Mojce Gregorič uspeli zanimivo preplesti z življenjsko zgodbo stomista, ki se nam je predstavil v živo ob pomoči gospe Gantarjeve.

Ponosni smo na to, da smo v Sloveniji "vzgojili" že 25 medicinskih sester enterostomalnih terapevtk, v zadnji generaciji 16. Tokrat smo želeli izvedeti, kako uspešne so zadnje diplomantke pri uveljavljanju znanja in vloge enterostomalne terapevtke v svoji delovni sredini. V ta namen sta kolegici ge. Jasna Šteger, VMS-ET iz Patronažnega varstva Maribor in Anka Belna, VMS-ET iz Splošne bolnišnice Maribor pripravili poročilo o "premikih" na tem področju. Poročilo v celoti objavljamo na koncu tega zapisa.

Naša mednarodna delegatka v Svetovnem združenju enterostomalnih terapevtov ga. Darinka Klemenc, VMS-ET nam je poročala o udeležbi na 11. Svetovnem kongresu enterostomalnih terapevtov, ki je potekal konec junija v Izraelu.

Tam je ponovno predstavila vsebino in učni načrt našega funkcionalnega izobraževanja. Ponovno so mu dodelili certifikat, kar je nedvomno dokaz, da dobro delamo.

V drugem dnevu smo poudarili bližajoči se svetovni dan stomistov (5. oktober), ki so si za letošnji moto izbrali geslo "Working together" (Delajmo skupaj). V IO sekcije smo se odločili, da jih povabimo medse. S kratkim orisom svojega programa se nam je predstavilo 7 sekcij ILCO društva Slovenije. Vsi govorci so imeli dve skupni sporočil:

- stiska stomista v prvih mesecih po operaciji je zelo velika, zato je nujna pomoč medicinske sestre ter podpora stomistu in njegovi družini tudi v domačem okolju;
- medicinske sestre so nepogrešljive tudi pri delovanju sekcij stomistov, saj pripravljajo predavanja, se udeležujejo srečanj in ponekod vodijo posvetovalnice za stomiste.

Stomisti si želijo, da bi jim tudi v prihodnje stale ob strani.

Zelo odmevno je bilo tudi predavanje gospe Marije Strojin, dipl. psih. z naslovom "Stoma z vidika psihologa". Predavateljica nam je nizala segmente človeka, od osebnosti, čustev, razuma, duhovnosti, telesa, do socialnosti in sproti nazorno predstavljala, kako se operativni poseg, katerega končni izid je stoma, skupaj z diagnozo in prognozo dotika vseh teh področij človeka.

Zelo živahen pogovor se je razvil ob predavanju Marije Smolič, VMS-ET, po ogledu videokasete o irigaciji stomista, saj so se v razpravo vključili tudi stomiranci s svojimi izkušnjami.

V razpravi sta bili poudarjeni dve glavni vprašanji:

- tako medicinskim sestram kot stomistom je nerazumljivo, da Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije irigatorja seta za samoklistiranje ne vključuje v standard, čeprav lahko močno poceni oskrbo stome s potrebnim materialom za nego;
- ob odpustu stomista v domačo oskrbo, v zdravilišče ali dom upokojencev je obveščanje pristojnih medicinskih sester še mnogo prešibko, zato kontinuirana zdravstvena nega mnogokrat sploh ni mogoča.

IO sekcije je ugotovitve vzel resno in njihovo reševanje vključil v svoje nadaljnje aktivnosti.

Ob koncu z veseljem lahko zapišemo, da smo se na Dolenjskem zelo dobro počutili, za kar gre iskrena zahvala našima kolegicama ge. Jožici Hudoklin in ge. Marti Gantar ter njunim kolegicam. Za vso gostoljubnost pristrčna hvala!

Iskreno se zahvaljujemo tudi naslednjim dobrotnikom, ki so nam omogočili izpeljati seminar tako v strokovnem kot v družabnem delu: KRKA, VALENCILA, COLOPLAST, HOLLISTER, SANOLABOR, HOSPITALIJA, TOSAMA, KAS-TOR, PFM-S, SIMPS, S, 3M, INN d.o.o., REVOZ

Jasna Šteger, Anka Belna

ENTEROSTOMALNA TERAPIJA V SLOVENIJI

V prispevku želim predstaviti delo tistih enterostomalnih terapevtk, ki so se izšolale na zadnjem strokovnem izobraževanju iz enterostomalne terapije. K sodelovanju so bile povabljene enterostomalne terapevtke iz Splošne bolnišnice Izola, Splošne bolnišnice Slovenj Gradec, Splošne bolnišnice Novo mesto, Bolnice dr. Petra Držaja, Splošne bolnišnice Jesenice, KC - Gastroenterološke klinike, Onkološkega inštituta Ljubljana, Splošne bolnišnice Maribor, Splošne bolnišnice Celje, Splošne bolnišnice Murska Sobota, Splošne bolnišnice Ptuj, iz podjetja NEGA in iz Patronažnih služb Kranja, Maribora in Kopra. Povabilu so se odzvale kolegice iz bolnišnic Slovenj Gradec, Novo mesto, dr. Petra Držaja, Maribora, Jesenic, Ptuja, Izole, Kliničnega centra iz Ljubljane in patronažne službe Kranja in Maribora. Enterostomalni terapevtki iz podjetja NEGA in patronažne službe Koper sta na porodniškem dopustu, zato se v zadnjem letu nista ukvarjali z enterostomalno terapijo in poročila nista mogli oddati. To poudarjam zaradi tega, ker je prispevek sestavljen iz vrnenih poročil.

Delo enterostomalnega terapevta obsega vse vrste stom, bolnike s fistulami, inkontinentne bolnike, bolnike s preležaninami in z drugimi vrstami ran. Ker pa je dvodnevni seminar namenjen kolostomi, je v poročilu zajeto le delo enterostomalnega terapevta na področju črevesnih stom.

Iz prebranih poročil sem razbrala, da so kolegice v celoti izboljšale delo s stomisti. Pomembna je predoperativna priprava, ki so jo enterostomalne terapevtke uspele izboljšati zaradi pridobljenega znan-

UDELEŽILI SMO SE

ja na strokovnem izobraževanju in uspešnega sodelovanja z medicinskimi sestrami in zdravniki. Enterostomalni terapevtki iz bolnišnic Novo mesto in Maribor sta veseli, da je tudi njima uspelo uvesti označevanje mesta stome pred operacijo.

Prvo poooperativno delo ob bolniku je namenjeno opazovanju stome in psihični podpori bolnika. Ko je operiranec že sposoben sodelovati, se prične proces učenja nege in oskrbe stome. Enterostomalna terapevtka uči bolnika in njegove svojce (če to bolnik želi) negovati stomo, menjati kožne podloge in vrečke. Stomist je v vseh bolnišnicah dobro seznanjen s pripomočki za oskrbo stome in možnostmi nabave novega materiala.

Preden bolnik zapusti bolnišnico, dobi recepte za prvo nabavo materiala, tako da svojci lahko stomistu pravočasno priskrbijo vse, kar stomist ob prihodu domov potrebuje. Na mariborskem področju veliko bolnikov dviguje pripomočke za nego stome v STOMA CENTRU, kjer dobi bolnik v primeru težav tudi ustrezen strokovni nasvet. V bolnišnici dobi bolnik naročilnico za patronažno službo ali se enterostomalni terapevt z njo telefonično poveže. Zelo uspešno sodelujeta enterostomalni terapevtki iz bolnišnice Jesenice in patronažne službe Kranj. Preko sestrskih odpustnic in telefonskega pogovora komunicirata o novih bolnikih in njihovih problemih pri oskrbi stome.

V ptujski, jeseniški in mariborski bolnišnici bolnika seznanijo s podjetjem NEGA; če bolnik želi doma njihovo pomoč, jih pokliče, saj v bolnišnici dobi njihovo vizitko.

V času hospitalizacije je stomist seznanjen z društvom ILO in se vanj lahko vključi.

Enterostomalna terapevtka iz jeseniške bolnišnice ugotavlja, da je njena predhodnica, VMS ET gospa Metka Zima, odlično vpeljala stomaterapijo v bolnišnici, ki jo sedaj ona uspešno nadaljuje. Po strokovnem izpopolnjevanju pa je sama naredila velik korak na področju dokumentacije. Razvila je

list bolnika s stomo, ki ji omogoča spremljanje bolnika po operaciji in dokumentiranje ter vrednotenje dela na področju stomiranega bolnika.

Uporabo kartonov za bolnike s stomo so uvedli tudi v KC, skrbno pa tudi evidentirajo vse bolnike - stomiste. Kolegica stomaterapevtka iz gastroenterološke klinike ob svojem rednem delu nudi tudi pomoč medicinskim sestram in bolnikom na drugih klinikah, poskrbela pa je tudi za centralizacijo vsega materiala za oskrbo stomista.

Enterostomalni terapevtki v patronažni službi Kranj in Maribor opravita prvi obisk pri bolniku s stomo skupaj s medicinsko sestro, ki skrbi za varovanja na določenem terenu. Takrat se terapevtka seznani s stomistovimi potrebami in v skladu s tem načrtuje nadaljnje obiske ali pa varovanja prepusti sestri, ki skrbi za ta teren.

Nekatere enterostomalne terapevtke so svojo dejavnost razširile tudi zunaj oddelka. ET iz bolnišnice Slovenj Gradec je ustanovila sekcijo društva ILCO za Koroško pokrajino, istočasno pa je uvedla tudi stoma ambulanto, v kateri enkrat mesečno dela z zdravnikom. Na željo stomistov pripravlja lastna predavanja in organizira druge predavatelje za društvo.

Enterostomalne terapevtke so po končanem strokovnem izpopolnjevanju predstavile svoje delo kolegicam - medicinskim sestram na oddelku ali v patronažni službi s predavanji ali vodenimi učnimi delavnicami, zdravnikom pa na njihovih strokovnih sestankih.

Enterostomalna terapija je le dodatek k ostalemu delu, ki ga opravlja medicinska sestra ET. Zato si prav vse želimo, da bi imele za svoje delo primeren čas, prostor, pa seveda finančno tudi primerno ovrednotenje, kar bi nam omogočilo še kvalitetnejše delo s stomisti.

Helena Kristina Peric Poročilo o strokovnem izpopolnjevanju v ZDA

V drugi polovici avgusta sem odpotovala za dva tedna v ZDA, kjer sem obiskala kar nekaj različnih krajev. Najprej sem se udeležila globalne konference za edukatorje diabetikov, ki je potekala v Indianapolisu v zvezni državi Indiani od 18. do 21. avgusta, nato sem odpotovala v New Orleans, Louisiana, na konferenco Ameriške zveze edukatorjev za diabetike, ki je trajala od 22. do 25. avgusta. Ta obisk mi je omogočila svetovno znana farmacevtska firma Lilly, za kar sem ji globoko hvaležna.

Drugi teden mojega bivanja v Ameriki sem v Wichiti v Kansasu obiskovala šolo za ljudi z diabetesom in oddelek za diabetes v tamkajšnji bolnišnici. Moja gostiteljica sta bila zakonca Guthrie, zdravnik diabetolog in njegova žena, medicinska sestra s specializacijo iz diabetesa, obenem pa tudi profesor in doktor vedenjskih znanosti, oba svetovno znani imeni na področju diabetesa in edukacije o diabetesu, avtorja mnogih knjig o omenjenih temah.

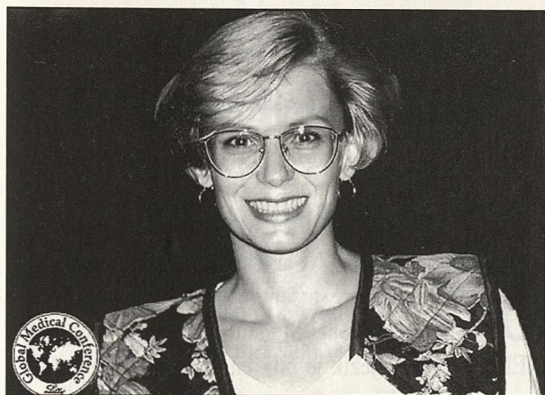
Pa lepo po vrsti. Konference edukatorjev za diabetike v Indianapolisu se je udeležilo 82 predstavnikov iz 23 držav. Namen konference, ki je bila letos organizirana drugič, je, da se srečajo predvsem medicinske sestre, pa tudi drugi, ki se ukvarjajo z vzgojo diabetikov, (dietetiki, farmacevti), in izmenjajo izkušnje, mnenja, težave, rešitve. Obiskali smo sedež firme Lilly, si ogledali proizvodnjo humanega insulina, se udeležili mnogih zanimivih predavanj in delavnic. Obiskali smo tudi predstavništvo Boehringerja, ki je prav tako prispevalo k financiranju te konference, in si ogledali izdelavo reagentnih trakov za določanje glukoze v krvi. Ogledali smo si tudi center za informacije in nasvete v zvezi z njihovo opremo, ki deluje 24 ur na dan in sprejme čez milijon telefonskih klicev letno iz vsega sveta. Poleg teh dogodkov smo predstavniki držav predstavili tudi delo na področju edukacije v lastnih državah, tako da sem imela čast predstaviti poletne kolonije za otroke z juve-

Udeleženci konference

nilnim diabetesom, ki imajo pri nas že dolgo tradicijo, saj potekajo vsako poletje že 29 let. Kljub zelo zanimivim predavanjem pa so bili najbolj neprecenljivi osebni stiki, ki smo jih navezali, in dolgi pogovori, ki so razkrili, da imamo klub različnim jezikom, rasam, navadam, zelo podobne izkušnje, interese, težave, in skupaj smo iskali ustrezne rešitve.

Vsi udeleženci konference smo nato skupaj odpotovali v New Orleans, kjer smo se najprej udeležili simpozija o Humalogu, novem insulinu tovarne Lilly, ki takoj učinkuje in najbolj imitira krivuljo naravnega izločanja insulina po obroku. Naslednjega dne se je začela konferenca Ameriške zveze edukatorjev za diabetike (AADE), ki se je udeležilo več kot tri tisoč edukatorjev, razen naše skupine samih Američanov. Organizacija konference nas je zelo navdušila, saj je kljub velikemu številu udeležencev potekala brez kakršnihkoli zapletov. Zelo so nas navdušila timska predavanja, kjer so zdravniki in medicinske sestre skupaj predstavili teme, z medicinskega in negovalnega stališča, in kjer se je jasno odražalo, kako pomembno je sodelovanje obeh. Veliko smo izvedeli o najnovejših načinih edukacije in udeležili smo se delavnic, kjer smo lahko tudi praktično delovali. Organizatorji so nas tudi presenetili s številnimi večernimi prireditvami, kjer smo bili predvsem navdušeni nad tamkajšnjimi glasbeniki, saj New Orleans slovi kot zibelka jazz in soul glasbe. Organizacija mojega potovanja je bila resnično brezhibna, skrbno načrtovana in vsi udeleženci so se strinjali, da

Predstavnica Slovenije Helena Peric

še nikoli niso bili na tako dobro organiziranem dogodku. Zato se moram še enkrat zahvaliti firmi Lilly, ki mi ni omogočila le strokovnega izpopolnjevanja, ampak tudi to, da sem spoznala toliko čudovitih ljudi in novih prijateljev.

Kot sem omenila, sem naslednji teden bivanja v Ameriki preživela v Wichitti kot gost dr. Diane Guthrie in dr. Richarda Guthrie in zopet sem imela priložnost, da sem spoznala izjemna človeka, katerih toplina, znanje in človečnost sta me nadvse prevzela. Oba sta posvetila življenje ljudem in načinom, kako jim pomagati, in v nasprotju z mnogimi Američani, ki ljubosumno skrivajo svoje znanje in ga prodajajo le za denar, sta pripravljena deliti vse, kar vesta, s tistimi, ki to znanje želijo uporabiti, da bi tako kot onadva pomagali ljudem z diabetesom. Takšno filozofijo gojijo tudi v bolnišnici Via Christi, kjer izvajajo njun program diabetične šole. Nesebično in ustrezljivo so mi ponudili svoje znanje, izkušnje, materiale. Navkljub toplini in dobrim odnosom, ki jih je bilo čutiti v bolnišnici, pa me je, navajeni našega zdravstvenega sistema, kruti ameriški sistem vseeno prizadel. Zdravstveno osebje se mora neprestano podrežati zavarovalnicam, ki za bolnike z novoodkritim diabetesom ne dovoli več kot tridnevne hospitalizacije, pa četudi gre za otroka, krvni sladkor pa mora biti najmanj 27 mmol/l, da sploh dovolijo hospitalizacijo. Mnogi si ne morejo privoščiti humanih insulinov, z brizgalkami za enkratno uporabo si dajejo insulin tudi več dni. To je le nekaj primerov in še bi lahko naštevala.

Bolnišnica Via Christi v Wichitti, Kansas

Sicer pa je šola za otroke in odrasle z diabetesom zelo dobro organizirana. Traja od ponedeljka do petka 8 ur dnevno, vodi pa jo tim, sestavljen iz medicinske sestre, dietetičarke, psihologinje in fizioterapevke. Njihov način edukacije me je navdušil, saj jim je uspelo kljub resnim okoliščinam predstaviti teme z dobršno mero humorja, tako da je bila šola tudi zelo sproščajoča in zabavna. Uporabljali so zelo veliko raznih pripomočkov, lutke, knjige, diapozitive, videokasete, plastične modele. Ob primerjavi s šolo, ki jo organiziramo na Univerzitetni pediatrični kliniki za otroke z diabetesom in njihove starše, menim, da končni izid edukacije ni prav nič slabši, morda celo boljši, saj se posvetimo otrokom in staršem individualno in prilagodimo program njihovim potrebam, medtem ko je bila ta šola za večje skupine (obišče jo približno 20 ljudi tedensko). Vendar je tam delo edukatorjem močno olajšano zaradi obilice pripomočkov, ki jih uporabljajo. Tako sem prinesla s seboj mnogo materialov in idej, kar bo, upam, edukatorjem diabetikov tudi v naši deželi malce olajšalo nadvse odgovorno delo.

Na koncu bi se še enkrat rada zahvalila vsem, ki so omogočili moje strokovno izpopolnjevanje: tovarni Lilly, zakoncema Guthrie, prof. dr. Cirilu Kržišniku, ki je navezal z njima stike, da sta me sprejela, in ne nazadnje tudi VMS. Ivici Zupančič in celotnemu kolektivu višjih medicinskih sester Pediatrične klinike, ki so bile sredi poletja zaradi mojega odhoda bolj obremenjene z delom.

Mateja STARE

LETNI SESTANEK EVROPSKEGA ZDRUŽENJA ŠTUDENTOV ZN

Od 10. do 13. oktobra 1996 je potekal 28. redni letni sestanek Evropskega združenja študentov ZN (European Nursing Student Group - ENSG) v Essnu, Nemčija. Slovenijo so zastopale štiri študentke ZN in sicer: Natalija Lazar in Nataša Plohl iz Maribora ter Barbara Rijavec in Mateja Stare iz Ljubljane. Naši gostitelji so bili nemško združenje medicinskih sester (Deutscher Berufsverband für Pflegeberufe - DBfK). Poleg uradnega dela, kjer smo razpravljali predvsem, na kakšen način privabiti čimveč evropskih držav za skupno sodelovanje, so nam pripravili tudi ogled bolnišnice. Ta bolnišnica je nekaj posebnega, ker je v lasti zavarovalnice in je specializirana za vse vrste zlomov. Imenuje se Berufsgenossenschaftliche Unfallklinik v Duisburg-Buchholzu blizu Dusseldorfa. Prvi vtisi so bili izredni, saj je šestnadstropna stavba, kjer je hospitalni del, zelo velika, vendar imajo samo 300 postelj in dovolj negovalnega osebja. Posebno skrb negovalno osebje posveča para- in tetraplegikom in lahko se pohvalijo, da pacienti nimajo dekubitisov, saj naredijo vse, kar je v njihovi moči, da jih preprečijo. Pacienti s poškodbo hrbtenice preživijo v bolnišnici povprečno eno leto, kjer se zdravijo in tudi rehabilitirajo, tako da so po odpustu pripravljeni na nove življenjske razmere. Kot ena izmed modernejših bolnišnic imajo tudi helikoptersko bazo, kjer je helikopter poleg prevoza poškodovanih pacientov namenjen predvsem za čimprejšnjo medicinsko pomoč zdravniku na kraju nesreče. Za konec bi se radi zahvalili vsem, ki so nam omogočili udeležbo na tem letnem sestanku. Hvala.

Udeleženke sestanka iz Slovenije pred vhodom v bolnišnico v Duisburg - Buchholzu.

Skupna slika s pilotom in vodičko pred helikopterjem v helikopterski bazi bolnišnice.

Mateja STARE

STROKOVNE IZMENJAVE ŠTUDENTOV ZDRAVSTVENE NEGE

Sekcija študentov ZN je letos že četrto organizirala projekt izmenjav študentov ZN, ki smo ga poimenovali International Student Exchange Program - ISEP. Pogovorni jezik je bila angleščina, ki je bila za marsikoga velika težava pri medsebojnem sporazumevanju. V mesecu juliju in avgustu smo imeli razpisanih 12 praks v treh slovenskih bolnišnicah, od katerih smo jih realizirali 9 in sicer: v Kliničnem centru Ljubljana so trije študenti opravljali delo na kliniki za infekcijske bolezni in vročinska stanja, na kliniki za nevrokirurgijo, na ginekološki kliniki in v porodnišnici. Dve študentki sta delali na Onkološkem inštitutu in štirje študenti v Splošni bolnišnici v Mariboru na oddelku za intenzivno terapijo, na oddelku za plastično in rekonstruktivno kirurgijo, na oddelku za hemodializo in na pediatričnem oddelku.

Poleg naših študentov je v poletnih mesecih na izmenjavah tudi veliko drugih tujih študentov iz podobnih študentskih organizacij, kot je naša. Za družabni program teh študentov skrbimo t.i. receptorji, ki jim organiziramo izlete po Sloveniji. Vsi so se jih radi udeležili.

Da pa ne bi ostalo samo pri tem, da samo tuji študenti prihajajo v Slovenijo, so italijanski študenti pripravili podoben program izmenjav za naše študente, ki se bo pričel januarja 1997.

Skupna slika s pilotom in vodičko pred helikopterjem v helikopterski bazi bolnišnice

Srečko TROJER

PSIHIATRIJA - PSIHIATRIČNA BOLNIŠNICA

Psihiatrična bolnišnica - je mar to vsa psihiatrija? Se v bolnišnici odvija ves potek bolezni? Je bolezen prisotna samo v njej?

Gotovo to ne drži.

Bolezen se razvije pri bolniku. Torej je on prvi, ki naveže stik s psihiatrijo v upanju na odpravo težav, na izboljšanje, na ozdravitev.

Nato svojci: žena, mož, oče, mati, otroci. Mar niso tudi oni vključeni ali potegnjeni v psihiatrijo? Ali niso tudi oni del procesa zdravljenja bolezni z upanjem na izboljšanje, zmanjševanje težav, ozdravitev? Mar se zdravljenje začne brez njih ali mimo njih?

Kaj pa ostali? Znanci, sodelavci, prijatelji. Ali niso tudi oni del psihiatrije z razumevanjem bolnega in bolezni, nudenjem pomoči, sprejemanjem, s soočenjem z boleznijo, s pomočjo bolnim reševati težave, se vključevati v okolje, družbo, delo?

Bolnišnica je institucija, kjer poteka največji del psihiatrije v procesu zdravljenja bolezni. Tu je bolnik najbolj intenzivno obravnavan v okviru svoje bolezni, tu se odvijajo postopki odkrivanja, zdravljenja, preprečevanja ponovnega nastanka ter postopki preprečevanja poslabšanja bolezni. Vendar so vsi ti postopki usmerjeni na bolnika in njegovo bolezen le, dokler je oz. se zdravi v bolnišnici. Ali se z odhodom iz bolnišnice vsi postopki psihiatrije v procesu odkrivanja, zdravljenja bolezni ter preprečevanja poslabšanja ali ponovnega izbruha bolezni končajo?

Nasprotno. Ta proces teče dalje. Po končanem zdravljenju je bolnik doma, med družino, med svoj-

ci, prijatelji, znanci, sodelavci. In prav ti so nosilci psihiatrije v domačem okolju s svojim razumevanjem ter sprejemanjem bolnika, sprejemanjem in razumevanjem njegovih stisk, želja, težav, z vključevanjem bolnika v socialno okolje.

Brez teh nosilcev psihiatrije izven bolnišnice bi bili vsi postopki psihiatrije v bolnišnici neuspešni oz. nikoli zaključeni, to pa ni cilj psihiatrije kot znanosti.

Zato lahko trdimo, da je psihiatrija kompleksen proces v zdravljenju duševnega bolnika, ki poteka tako v bolnišnici kot v širšem socialnem okolju. Kakršnokoli drugačno razumevanje psihiatrije vodi v necelovito obravnavo tako bolnika kot bolezni ter s tem k zmanjševanju uspešnosti zdravljenja duševne bolezni.

Vesna Golja

DEMENCA - STRAH ALI IZZIV?

Pravimo, da je spominska motnja bolezen starejših. Toda s pozabljivostjo se srečujem tudi sama. Je to način življenja? Tak, da nas misli ne dohajajo? V pogovorih se večkrat srečujemo s to temo. Kako bo v starosti? Že sedaj smo tako pozabljivi! Že misel na to, da se ti deli življenja začnejo mešati ali izginjati, človeka obdaja z neprijetnim strahom. Pokonci nas držijo lepi spomini, srečni dogodki, naenkrat pa se ta mozaik življenja začne podirati. Prikazujejo se in ponavljajo samo deli že posnetega življenjskega filma. Začneš postajati breme bližnjim. Posebno pa me te slutnje večkrat obidejo, ker se vsakodnevno srečujem s takšnimi primeri. Obstaja rešitev? Si vzeti več časa zase, si urediti misli, se skoncentrirati, se ne prepustiti malodušju. Torej biti gospodar sebe.

Mojca Hribar

PRIJETNI SPOMINI

Življenje ... Ta raznovrstni šopek različnih spominov, splet številnih dogodkov. Takih, manj lepih, ki bi jih radi kar najhitreje po-zabili ali pa vsaj skrili v podzavest, na drugi strani pa prijetnih, ki jih ne moremo, pa tudi nočemo pozabiti.

Takšnih in drugačnih dogodkov je pri delu medicinske sestre zelo veliko. Tega dela ne opravljam prav dolgo, a že prvi teden, ko sem nastopila delo v domu za ostarele in duševno motene, sem spoznala, da sem tu našla tisto, kar sem pričakovala, da sem tu našla smisel svojega življenja. Za debelimi in mrzlimi zidovi te ustanove se skriva toliko topline, veselja in razumevanja, ki izniči vso žalost, ki se kdaj pa kdaj prikrade v ostarela srca. In prav zato sem tako rada medicinska sestra. "A sestra si!" večkrat slišim iz ust marsikoga, kot da bi bilo to nekaj ponižujočega. A nič ne de. Ti ljudje se sploh ne zavedajo, kako lepo je delati z ljudmi, ki potrebujejo pomoč. Še sanja se jim ne, kako so ti ljudje topli, dobri in preprosti. Kako so polni ljubezni in hvaležni za vsako, še tako majhno pomoč, hvaležni tudi za topel nasmeh, ki nas osebo nič ne stane, njim pa pomeni tako veliko, tako neprecenljivo veliko. To so drobne malenkosti, ki pa prinašajo veliko sonca v moje življenje, v moje delo. Prav zato sem ponosna, ker sem medicinska sestra in svoje delo opravljam z velikim veseljem, saj vem, da lahko tako zelo pomagam ljudem, ki me potrebujejo. Mar ni to nekaj čudovitega. Pomagati. Temu samo z lepo besedo, drugemu mogoče s tabletko, simpatična stara mama pa včasih pomaga tudi meni, ko me nežno poboža po laseh, kot bi božala svojega otroka.

Velikokrat se motimo, ko mislimo, da vsem tem ljudem nič ne pomenimo. Pa ni tako. Radi nas imajo, pogrešajo nas, ko nas ni nekaj dni v službo, pozorni so na naše razpoloženje. Večkrat me kar presunejo z vprašanjem: "Ja, sestra, kaj pa je z vami, imate težave, kje je vaš nasmeh?" Kar obstrmim. Ne morem verjeti. Ti ljudje vendar živijo z nami. Ni jim vseeno za naše težave, z nami sočustvujejo, z nami jočejo in se smeji. Kako tople vezi so med nami! Mogoče se vam vse to zdi neumno. A ni. Vse to so mogoče za vas nepomembne stvari, a imajo zelo veliko vrednost. To so dogodki, ki me vsak dan spremljajo pri delu, ki mi polepšajo dan, kadarkoli se spomnim nanje. Ne, nikoli ne bi zamenjala svojega poklica, saj si ne predstavljam življenja brez vseh teh hvaležnih obrazov.

Biti medicinska sestra je nekaj tako čudovitega. Nekdo, ki tega ni okusil, seveda ne razume in nikoli ne bo vedel, kako tople človeške vezi se prepletajo med medicinskimi sestrami in pomoči potrebnimi ljudmi.

Besedico hvala namenjam vsem, ki me razumejo in podpirajo pri delu, prav tako pa mi oprostite vsi, ki sem vas kakorkoli užalila. Verjemite, tega nisem naredila hote, a žal sem tudi jaz samo človek, s svojimi dobrimi in slabimi lastnostmi.

SREČANJA DOMA

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV LJUBLJANA

Vas vabi na

Strokovno srečanje

ki bo dne 15.11.1996 v Medijskih toplicah

- 9.30 **Uvodni govor**
Jelka Mlakar, VMS
- 9.45 **Bolnikove pravice**
Alenka Krist, vms, prof. soc. ped.
- 10.45 **Varovanje zdravja posebnih družbenih skupin v Sloveniji**
Janez Strajnar, dipl. sociolog
Odmor
- 11.45 **Medicina odvisnosti**
as. mag. Zdenka Čebašek - Tavnik, dr. med.
- 12.15 **Droge med nami**
Majda Škoberne, VMS, spec. psih. zdrav. nege
- 12.45 **Alkoholizem in medicinska sestra**
Vida Tomšič, VMS, spec. psih. zdrav. nege
- 13.15 **Kajenje in mi**
Andreja Peternej, VMS

Kotizacije ni.

Vljudno vabljeni!

Predsednica DMSZT Ljubljana:

Jelka Mlakar

Iz Ljubljane bo organiziran prevoz z avtobusom. Odhod s Kongresnega trga ob 7.30. Prijave sprejema
gospa Irena Brunček, Kompas Holidays,

tel.: 061/323-496, 11.11. in 12.11.1996 (dva dni) do zasedenosti avtobusa.

DMSZT Ljubljana Vas vabi, da se nam pridružite:

POHOD

sobota - 9.11.1996
od Litije do Čateža
prijave:
ga. Ivica Balkovec
tel.: 1402-030, int. 219

AVTOGENI TRENING

brezplačno
prijave:
ga. Vera Riedl
tel.: 1313-123,
int. 26-11, 37-10

JOGA

brezplačno
prijave:
ga. Ivica Balkovec
tel.: 1402-030, int. 219

SREČANJA DOMA

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE
SEKCIJA PATRONAŽNIH MEDICINSKIH SESTER

vabi na

STROKOVNO SREČANJE

ki bo v petek, 22.11.1996 v hotelu DIANA v Murski Soboti, s pričetkom ob 10. uri.

Program:

- 9.30 - 10.00 Registracija udeležencev
10.00 Uvodni pozdrav, Pozdrav gostov, Kulturni program
10.30 Predstavitve Patronažnih varstev ZD Murska Sobota,
ZD Gornja Radgona, ZD Lendava in ZD Ljutomer

ODMOR

- 12.00 Okrogla miza s temo:

MESTO IN VLOGA PATRONAŽNEGA VARSTVA V SISTEMU ZDRAVSTVENEGA VARSTVA REPUBLIKE SLOVENIJE

DANES IN JUTRI z udeleženci: dr. Drago Petrič - ZZZS, prim. dr. Tone Košir in Cibic Darja, VMS, dipl. org. dela - Ministrstvo za zdravstvo R Slovenije, Kersnič Petra, VMS, prof. zdr. vzgoje in Brložnik Magda, VMS ZZN Slovenije, Geč Tatjana, VMS, dipl. org. dela in Škerbinek Ladi, VMS, prof. ped. - RSKZN, predstavnik Inštituta za varovanje zdravja R Slovenije, mag. Šušteršič Olga, VMS, dipl. org. dela - Visoka šola za zdravstvo Ljubljana, predstavnik ZD Ljubljana

DISKUSIJA IN SPREJETJE ZAKLJUČKOV

- 15.00 KOSILO IN ZAKLJUČEK SEMINARJA

Strokovno srečanje se upošteva pri napredovanju.

Kotizacija je 5.000 SIT za člane Zbornice, za nečlane pa 10.000 SIT, vplačate jo lahko na strokovnem srečanju ali pa na žiro račun 50101-678-48641, sklic na številko 00-122-08, s pripisom "za sekcijo patronažnih medicinskih sester". S seboj imejte članske izkaznice.

Vljudno prosim, če probleme in vprašanja s področja patronažnega varstva, za katere želite, da jih osvetlimo in razrešimo na strokovnem srečanju, v pisni obliki posredujete do 15.11.1996 predsednici strokovne sekcije na naslov: Brložnik Magda, ZD Celje, Gregorčičeva 5, 3000 Celje.

Dodatne informacije na tel. 063/434-301 in 434-302, Brložnik Magda.

Organizacijski odbor: Brložnik Magda, Makovec Davorka, Bukvič Šarika, Mojič Brigita, Škrget Dragica, Ajlec Marta

PRISRČNO VABLJENI!

Predsednica sekcije: Brložnik Magda

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

OFTALMOLOŠKA SEKCIJA

Ljubljana, Vidovdanska 9

Vabimo vas na

strokovni seminar in volilni občni zbor Oftalmološke sekcije,

ki bo v petek, 22.11.1996 ob 9.30 v četrti predavalnici Kliničnega centra v Ljubljani, Zaloška 7.

PROGRAM:

- 9.00 Registracija udeležencev
- 10.00 Otvoritev seminarja
- 10.15 **Ambliopija, etiologija, razdelitev in terapija**
Dragica Kosec, dr. med., spec. oftalmolog
- 10.45 **Vloga višje medicinske sestre pri zdravljenju ambliopije**
Djurdja Sima, VMS
- 11.00 **Strabizem, etiologija, razdelitev in terapija**
Dragica Kosec, dr. med., spec. oftalmolog
- 11.30 **Vloga višje medicinske sestre pri zdravljenju strabizma**
Djurdja Sima, VMS
- 12.00 Odmor
- 12.15 Poročilo o delu sekcije v obdobju 1992-1996
Sonja Šinkovec, VMS
- 13.00 Izvolitev novega izvršilnega odbora
- 13.00 1. seja novega izvršilnega odbora strokovne sekcije

Udeležba na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje.

Kotizacija za člane Zbornice znaša 5.000 SIT, za nečlane 10.000 SIT. Vplačate jo lahko pred pričetkom seminarja ali na žiro račun Zbornice: 50101-678-48641, obvezen sklic na številko 00 12213. Za upokojence in študente kotizacije ni. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o plačani kotizaciji.

Vljudno vabljeni!

Predsednica sekcije

Sonja Šinkovec l.r.

SREČANJA DOMA

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER - BABIC

VABIMO NA

STROKOVNI SEMINAR

ki bo dne 29.11.1996 ob 13. uri v hotelu Perla v Novi Gorici.

Program:

- 13.00 REGISTRACIJA UDELEŽENCEV
- 14.00 NAGOVOR PREDSEDNICE SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER - BABIC
- 14.20 **MATERINSKA ŠOLA - PSIHOPROFILAKSA PORODA**
Silva Črnilogar, medicinska sestra - babica
- 15.15 **DOJENJE - ZDRAV ZAČETEK ŽIVLJENJA**
dr. Katja Likar-Šoštarč
- 16.00 ODMOR
- 16.30 **ULTRAZVOČNO ODKRIVANJE PLODOVIH ANOMALIJ**
dr. Zvonko Šoštarč
- 17.20 **DELO MEDICINSKE SESTRE - BABICE V DISPANZERJU ZA ŽENE**
Irena Jakoš, medicinska sestra - babica
- 18.00 OGLED VIPAVSKE KLETI IN VEČERJA V VIPAVSKI KLETI

Kotizacija za člane Zbornice znaša 5.000 SIT, za nečlane 10.000 SIT. Kotizacijo naj udeleženci nakažejo na žiro račun Zbornice zdravstvene nege Slovenije št.: 50101-678-48641, obvezen sklic na številko 00 12204, ali znesek poravnajo eno uro pred pričetkom seminarja. Ob registraciji je potrebna članska izkaznica in potrdilo o plačani kotizaciji.

Lepo pozdravljeni!

*Predsednica sekcije
medicinskih sester-babic*

Alenka Zega

SREČANJA DOMA

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV URGENTNE MEDICINE

vabi na

DVODNEVNI STROKOVNI SEMINAR IN SREČANJE ČLANOV SEKCIJE

ki bo 21. in 22. novembra 1996 v hotelu AJDA v Moravskih toplicah

Četrtek, 21. november 1996

- 8.00-10.00 Registracija udeležencev
- 10.00 Odprtje srečanja
Slavica Klančar, VMS, predsednica sekcije
Pozdrav predsednika SZUM-a, spec. ak. st. Andreja Bručana, dr. med., ter uvodno predavanje "Smernice urgentne medicine Slovenije"
- 10.30-10.50 Organizacija službe v NMP ZD Murska Sobota - dr. Janoš Vöröš
- 10.50-11.10 Organizacija urgentne službe in analiza stanja na kirurškem odd. bolnišnice MS - dr. Š. Kous
- 11.10-11.30 Organizacija urgentne službe na internističnem odd. bolnišnice MS - dr. A. Horvat
- 11.30-12.00 Kompartment sindrom - prof. dr. J. Prinčič, KC, Ljubljana
- 12.00-12.30 Odmor ob kavi
- 12.30-12.50 Življenjsko nevarne motnje srčnega ritma - spec. ak. st. Andrej Bručan, dr. med., KC, Ljubljana
- 12.50-13.10 Kako pomagati bolniku z bolečino v urgentni ambulanti - spec. akad. st. dr. M. Hribar Habinc, KC, Ljubljana
- 13.10-13.30 Urgentna stanja očesnih bolnikov - Pucelj Anka, VMS, spec. oftalmološke zdravstvene nege, KC, Ljubljana
- 13.30-15.00 Odmor
- 15.00-15.20 Urgentna pomoč življenjsko ogroženemu bolniku - narkomanu - dr. Marko Gričar, KC, Ljubljana
- 15.20-15.40 Nega in pristop k akutnemu nevrološkem bolniku - Mojca Prusnik, VMS
- 15.40-16.10 Prvi pristop in pomoč ginekološki bolnici - Vida Andrič, SMS
- 16.10-16.30 Vloga medicinske sestre pri organizaciji dela mobilne bolnice, Melanija Plančak, VMS, dipl. org. dela
- 16.30-17.00 Odmor ob kavi
- 17.00-18.00 Predstavitev najpogostejših negovalnih problemov v urgentni interni medicini - Slavica Klančar, VMS, KC, Ljubljana

SREČANJA DOMA

Osnutki dokumentacije ZN v urgentni dejavnosti,
Tita Sekavčnik, VMS, pred. Visoke šole za zdravstvo, Ljubljana

20.30 Skupna večerja s plesom

Petek, 22. november 1996

9.00-9.20 **Poškodbe otrok in vloga medicinske sestre pri poškodovanem otroku -**

Irena Peneš, VMS, KC, Ljubljana

9.20-9.40 **Konzervativno zdravljenje poškodb lokomotornega aparata -** dr. S. Grapar

9.40-10.00 **Imobilizacija z mavcem, klasični način -** Ivo Kovačič, ZT, KC, Ljubljana

10.00-10.30 **Uporaba sodobnih materialov za imobilizacijo poškodovancev - Sintetični mavci -**

Miha Okrožnik, ZT, KC, Ljubljana

Ortoze - Milan Roba, ZT, KC, Ljubljana

10.30 Odmor ob kavi

10.45-12.30 **Praktični prikaz mavčenja in uporaba sodobnih pripomočkov v urgentni travmatologiji -**
učna delavnica

12.30-13.00 Sestanek članov sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov urgentne medicine
Slovenije

Anketa - D. Štromajer, VMS; B. Anžur, VMS.

13.00 Obisk in ogled bolnišnice Murska Sobota

15.00 Po želji izlet v Bogojno in ogled značilne pokrajine ter obisk mlina na Muri.

Obvestila:

Kotizacija za člane Zbornice ZN je 10.000 SIT, za nečlane 20.000 SIT, ki jo je možno vplačati na žiro račun ZZNS: 50101-678-48641, sklic na št. 00 12228 z obveznim pripisom "Za sekcijo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v urgentni medicini" ali pa pred pričetkom seminarja.

Rezervacija prenočišča: Hotel Ajda - tel. 069/48-106.

Dodatne informacije po telefonu: Slavica Klančar, VMS: 061/323-991, ali Draga Štromajer, VMS: 061/323-160.

Organizacijski odbor:

Draga Štromajer, Mojca Homar, Vojko Anderle, Erna Sreš

Programski odbor:

Slavica Klančar, Melanija Plančak, Maruša Brvar, Vida Andrič, Miha Okrožnik, Majda Cotič

VLJUDNO VABLJENI!

Predsednica sekcije

Slavica Klančar, vms.

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SPOŠNE MEDICINE

VABI NA STROKOVNO SREČANJE

SLADKORNI BOLNIK IN ZDRAVSTVENA NEGA

KRAJ: MARIBOR, IZUM - INŠTITUT INFORMACIJSKIH ZNANOSTI, Prešernova 17, dne 29.11.1996

PRIČETEK: Ob 9.00

PROGRAM

1. GENETIKA IN PATOFIZIOLOGIJA SLADKORNE BOLEZNI - Martin MEDVED, dr. med.
2. TERAPIJA SLADKORNE BOLEZNI - prim. Jure ŠUBIC, dr. med.
3. DIETETSKO ŽIVLJENJSKI REŽIM SLADKORNEGA BOLNIKA - Marija ŠKAFAR, VMS
ODMOR
4. PERORALNA TERAPIJA - TABLETE - Andrej ZAVRATNIK, dr. med.
5. INSULINSKA TERAPIJA - asist. Miro ČOKOLIČ, dr. med.
6. SEZNANITEV S PRIPOMOČKI ZA APLIKACIJO INSULINA IN S PRIPOMOČKI ZA
MERJENJE SLADKORJA V KRVÍ - Biba KODBA, MS
ODMOR
7. KRONIČNI ZAPLETI SLADKORNE BOLEZNI - Dušanka HAJDINJAK, dr. med.
8. DIABETIČNO STOPALO - Matej ZAVRŠNIK, dr. med.
9. NEGA NOG PRI SLADKORNEM BOLNIKU - Marija ŠKAFAR, VMS
10. OBRAVNAVA SLADKORNEGA BOLNIKA V AMBULANTI SPLOŠNE MEDICINE - VLOGA
ZDRAVNIKA IN MEDICINSKE SESTRE - Franc BOŽIČEK, dr. med., Vesna BOŽIČEK, VMS.

OB 15.00 URI VOLILNA SKUPŠČINA

OB 15.30 URI ZAKLJUČEK STROKOVNEGA SREČANJA

Strokovno izpopolnjevanje se upošteva pri napredovanju.

Kotizacija je 5.000 SIT za člane Zbornice, za nečlane 10.000 SIT in jo lahko vplačate na strokovnem izpopolnjevanju ali na žiro račun 50101-678-48641 s pripisom: "ZA SEKCIJO SPLOŠNE MEDICINE".

Vljudno vabljeni z lepim pozdravom.

Predsednica sekcije

Marta FALEŽ

SREČANJA DOMA

Zbornica zdravstvene nege Slovenije
Sekcija medicinskih sester v vzgoji in izobraževanju

IZZIV MLADOSTI

Sekcija medicinskih sester v vzgoji in izobraževanju vabi na seminar, ki bo 13.12.1996
v Domu starejših občanov Novo mesto, Šmihel 1.

Program strokovnega srečanja:

- 9.00 Registracija udeležencev
- 10.00 **Ni lahko odrasti** (psihodinamsko razmišljanje o adolescenci),
Mateja Vodnik, VMS, prof. socialne pedagogike
- 11.00 **Vloga svetovalne delavke na srednji šoli**,
Jožica Kapš, prof. defektologije
- 11.45 Ogled Doma starejših občanov Novo mesto z delovno enoto:
Varstveno delovni center
- 13.00 Kosilo
- 14.00 **Kako pomagati mladim pri njihovem vrednostnem razvoju**,
mag. Jana Kalin, pedagoginja
- 16.00 **Vzgojna ura**,
Monika Ažman, VMS
- 17.00 Zaključek srečanja

Obvestilo: Seminar šteje v strokovno izobraževanje. Kotizacija znaša 5.000 SIT za člane Zbornice zdravstvene nege Slovenije in 10.000 SIT za nečlane. Plačate jo lahko na žiro račun št. 50101-678-48641, sklicna št. 00 122 10, ali pred začetkom seminarja. S seboj prinesite potrdilo in člansko izkaznico. Prijavo za seminar pošljite do 25.11.1996 na naslov: Jožica Novak, Šolski center Novo mesto, Šegova ulica 112, 8000 Novo mesto.

Dodatne informacije: Jožica Novak, Ljubica Glucks, tel.: 068/326-207.

Predsednica sekcije:

Jožica Novak

Prijavnica za seminar

Ime in priimek

Zaposlen(a), naslov

.....

V, dne

Podpis:

SREČANJA DOMA

Zbornica zdravstvene nege Slovenije

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v Socialnih zavodih vabi na

PRVO STROKOVNO SREČANJE IN USTANOVNI OBČNI ZBOR

06.12.1996 v sejno sobo E3 CANKARJEVEGA DOMA

Program strokovnega srečanja:

- 8.30-9.30 Registracija udeležencev
- 9.30-10.30 Odprtje srečanja in pozdravni govor predsednice Iniciativnega odbora
ge. Milene Križaj, VMS, Pozdravi gostov, Kulturno zabavni program
- 10.30-11.00 ANALIZA IN OCENA DOSEDANJIH AKTIVNOSTI MEDICINSKIH SESTER
NA PODROČJU ZDRAVSTVENE NEGE IN OSKRBE VAROVANCEV V
SOCIALNIH ZAVODIH IN VIZIJA ZA NAPREJ
Milena Križaj, VMS - vodja zdr. nege in oskrbe - DSO Šiška
- 11.00-11.45 NALOGE MEDICINSKE SESTRE V GERONTOLOŠKI IN GERIATRIČNI
ZDRAVSTVENI NEGI
Majda Šlajmer - Japelj, VMS, dipl. sociolog - Kolaborativni center SZO
- 11.45-12.00 ODMOR
- 12.00-12.30 ZDRAVSTVENA NEGA STAROSTNIKA
Marija Švajncer, VMS, dipl. org. dela - direktor Doma upokojencev Maribor
- 12.30-13.00 KAJ RAZUMEMO POD POJMOVOM NEGA V "DOMOVIH ZA STAREJŠE OBČANE"
Marija Miladinovič, VMS, dipl. org. dela - direktor Doma upokojencev Moste-Polje
- 13.00-13.15 PREGLED ORGANIZACIJE DELA V SOCIALNIH ZAVODIH - ANKETA IZ
DIPLOMSKE NALOGE
Petra Kersnič, prof. zdravstvene vzgoje - generalna sekretarka ZZNS
- 13.15-13.30 RAZPRAVA
- 13.30-14.30 POGOSTITEV
- 14.30-15.00 USTANOVNI OBČNI ZBOR, IZVOLITEV IN POTRDIČEV ČLANOV
IZVRŠILNEGA ODBORA

OBVESTILA: Seminar šteje v strokovno izobraževanje. Kotizacija za člane ZZNS znaša 5.000 SIT, za nečlane 10.000 SIT. Plačate jo lahko na žiro račun ZZNS: 50101-678-48641, sklic na štev.: 00 12230, s pripisom "sekcija v Socialnih zavodih", ali pa znesek poravnate pred pričetkom seminarja. Ob registraciji potrebujemo člansko izkaznico in potrdilo o plačani kotizaciji. Dodatne informacije in pisne prijave sprejema do 28.11.1996: Milena Križaj, DSO Šiška, Kunaverjeva 15, 1000 Ljubljana, tel.: 061/573-319.

PRISRČNO VABLJENI!

Predsednica iniciativnega odbora: Milena Križaj, VMS

Organizacijski odbor srečanja:

Milena Križaj, VMS, Meta Tavčar, VMS, Tatjana Ribič, VMS, dipl. org. dela, Vida Lukač, VMS

SREČANJA DOMA

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV

V DERMATOVENEROLOGIJ vabi na

3. STROKOVNO SREČANJE

6. DECEMBRA 1996 - "LEK" Ljubljana, Verovškova 57 - Velika sejna dvorana

PROGRAM

- 9.00-10.00 Registracija udeležencev
- 10.00 **Pozdravni nagovor** Ivanke Pupis Škapin - predsednice sekcije
Epidemiologija spolno prenosljivih bolezni v Sloveniji
Prim. mag. Marko Potočnik, dr. med., dr. stom.
Virusne spolno prenosljive bolezni - Mirjam Rogl Butina, dr. med.
Sifilis - včeraj in danes - Prim. mag. Marko Potočnik, dr. med., dr. stom.
Vloga nadzorne med. sestre na oddelku dermatoloških ambulant - Milena Lesar, VMS
Delo medicinske sestre v Dispanzerju za spolno prenosljive bolezni
Marija Šimenc, VMS
Možnosti varovanja bolnikovih podatkov - mag. Ciril Vegan
- 12.00 ODMOR
- 13.00 **Genitalne okužbe z virusi Herpes simplex** - asist. Milena Kristan, dr. med.
Posebnosti zdravstvene nege hospitaliziranega bolnika s spolno prenosljivo boleznijo
Martina Zupančič, VMS, Ivanka Pupis Škapin, VMS
Zdravstvena nega HIV pozitivnega bolnika - Vera Grbec, VMS
Spolno prenosljive bolezni s socialnega in psihološkega vidika
Marija Vegan, VMS, dipl. psih.
Delo medicinske sestre v dermatološki ambulanti SB Slovenj Gradec
- Petra Šinkovec, VMS
- 14.30 Razpravljanje in zaključki
- 15.00 Sestanek IO sekcije

Kotizacija za člane ZZNS 5.000 SIT, za nečlane 10.000 SIT. Vplačila na žiro račun ZZNS 50101-678-48641, sklic na številko 00-12227, s pripisom "za Dermatološko sekcijo". Kotizacijo lahko poravnate tudi ob registraciji, pri kateri potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o vplačani kotizaciji. Prijavite se najkasneje do 30. novembra.

Dodatna pojasnila: Meta Tošič, VMS, Dermatovenerološka klinika Ljubljana

Tel.: 061/312-559, Faks: 061/312-559

VLJUDNO VABLJENI!

Predsednica sekcije: Ivanka Pupis Škapin

RESEARCH-BASED
**NURSING
PRACTICE**

**International Conference
16-19 February, 1997
Jyväskylä, Finland**

It is my great pleasure and honor to invite nursing professionals: practitioners, educators, directors, researchers, and nursing students from all over the world to participate in the Research-based Nursing Practice Conference to be held in February 1997 in the beautiful city of Jyväskylä, Finland.

This event is a joint venture of three institutes of Nursing in three different countries; Great Britain, the USA and Finland.

The key topic of the Conference is Nursing Practice. We strongly believe that nursing can greatly develop through conducting research and through applying research in actual practice. One of the most important processing skills in nursing and in its education is critical thinking. For this reason, we have chosen critical thinking as one of our main conference themes.

The conference will offer us excellent opportunities for exchanging ideas with colleagues from around the world. In addition, you will get a chance to experience the beautiful white winter of Finland, with skiing, skating and other exotic activities typical of this Nordic country. We will do our utmost to make your visit exciting, professionally rewarding and pleasant.

We look forward to welcoming you in Jyväskylä in February 1997.

Inkeri Papp
Jyväskylä Polytechnic
Director of the School of Social and Health Care
President of the Conference

Včasih zadošča že nasvet

P 2289/4, 1996

199602828, 11

COBISS

kapljice

Za odmašene in srečne nosove

Operil[®], Operil P[®]

lokalni rinolitik za odrasle in otroke

SESTAVA: V kapljicah Operil je po 0,5 mg oksimetazolinijevega klorida v 1 ml raztopine (0,05%). V kapljicah Operil P je po 0,25 mg oksimetazolinijevega klorida v 1 ml raztopine (0,025%). **DELOVANJE:** Oksimetazolin je simpatikomimetik, ki se uporablja kot nazalni dekongestiv. Zaradi skrčenja arteriol zmanjšuje nabreklost nosne sluznice in sekrecijo. Lajša dihanje skozi nos in blaži spremljajoče znake nahoda. Delovati začne že po 15 minutah, njegov učinek traja 6 do 8 ur. **INDIKACIJE:** Akutni nahod pri prehladu, vnetje obnosnih votlin, katar evstahijeve cevi, seneni nahod in nahod zaradi drugih alergij zgornjih dihalnih poti. **KONTRAINDIKACIJE:** Znana preobčutljivost za oksimetazolinijev klorid, suho vnetje nosne sluznice. **PREVIDNOSTNI UKREPI:** Zdravila naj ne uporabljajo nosečnice, bolniki s kronično srčno insuficienco, hipertenzijo, hipertireozo in sladkorno boleznijo, prav tako ne otroci do prvega leta starosti. **STRANSKI UČINKI:** V predpisanih dozah bolniki Operil in Operil P dobro prenašajo. Včasih se prehodno lahko pojavijo suhost in pekoč občutek v nosu, suha usta in žrelo, kihanje. Zelo redko se lahko pojavijo sistemski simpatomimetski stranski učinki kot hipertenzija, živčnost, slabost, vrtoglavica, glavobol, nespečnost, palpitacija. Pri predolgi uporabi zdravila se lahko pojavi reaktivna hiperemija nosne sluznice. **DOZIRANJE IN UPORABA:** Odrasli in šolski otroci: 1 do 2 kapljici Operila kanemo v vsako nosnico dvakrat do trikrat na dan. Otroci od 1 do 7 let: 1 do 2 kapljici Operila P kanemo v vsako nosnico dvakrat do trikrat na dan. Za samozdravljenje lahko uporabljamo Operil in Operil P le v predpisanih dozah in ne dlje kot tri dni. Če se stanje ne izboljša, se posvetujemo z zdravnikom. Po presoji lahko zdravnik predpiše daljše zdravljenje. **HRAMBA:** Zdravilo hranimo pri temperaturi do 25°C. **UPORABNOST:** Označena na opremi.